

Årsrapport 2008

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Innhold

Kapittel 1 - Om embetet	Side 3
Kapittel 2 - Sentrale politiske føringar	Side 6
Kapittel 3 - Resultatområder	Side 13
Kongehuset	Side 13
Miljøverndepartementet	Side 13
Landbruks- og matdepartementet	Side 16
Kunnskapsdepartementet	Side 26
Barne- og likestillingsdepartementet	Side 41
Justis- og politidepartementet	Side 43
Kommunal- og regionaldepartementet	Side 48
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	Side 51
Helse- og omsorgsdepartementet	Side 54
Statens Helsetilsyn	Side 65
Samferdselsdepartementet	Side 67
Utenriksdepartementet	Side 68
Kultur- og kirkedepartementet	Side 68
Fomyings- og administrasjonsdepartementet	Side 69

Embete:

Kapittel 1 - Om embetet

1.1 Tilstanden i embetet og fylket – generelt

Å være fylkesmann i hovedstadsregionen gir embetet mange og spesielle utfordringer. Behovet for utbygging av boliger, barnehager, skoler, helseinstitusjoner, næringsbygg, veier og kollektivtrafikk er stort. Våre to fylker har 1,6 prosent av landets samlede areal og det er en stor utfordring å bygge nytt uten at miljø og identitet ødelegges. Vi forholder oss til 22 kommuner i Akershus og 15 bydeler med en ikke ubetydelig grad av selvstyre i Oslo.

Hovedstadsregionen er preget av geografisk små, men folkerike kommuner og bydeler. Som eksempler nevnes:

Oppegård	24612 personer	Ullensaker	28138 personer
Bydel Gamle Oslo	personer	Bydel Frogner	personer

I Oslo og Akershus bor det til sammen 1 103 100 personer, noe som utgjør ca 23 prosent av landets befolkning. I vår region har vi størst andel innbyggere med flerkulturell bakgrunn. Dette gir oss en del språklige utfordringer, og mange ønsker derfor personlig råd og veiledning.

127 060 journalposter (ut- og inngående brev, e-poster og notater) ble registrert i 2008. Dette er en økning på 5 676 poster i forhold til 2007. De fleste av våre saker er unntatt offentlighet av personvern hensyn. Forøvrig praktiserer vi meroffentlighet og benytter internett til å publisere aktuelle saker. I tillegg legges offentlig journal ut på nettet. I fjor mottok embetet totalt 1 029 innsynsbegjæringer (i 2007 var antall begjæringer 696).

ÅRSRAPPORTEN

Embets årsrapport til Fornyings- og administrasjonsdepartementet gir ikke en total oversikt over mål- og resultatoppnåelse. På mange områder har embetet krav om særreportering til oppdragsgivere, og disse er ikke tatt med i denne rapporten.

1.2 Rapportering på ressursbruk

STATSREGNSKAPET FOR 2008

Regnskapsoppstilling for kap. 1510 01/4510 viser et mindreforbruk på kr 3 474 176 og på 151021/4510 01 og 02 kr 223 688.

Det er ikke foretatt omposteringer etter utløpet av regnskapsåret.

<i>Kap. 1510 post 01/kap. 4510 refusjonsposter mv</i>	<i>Tall i kroner</i>
Bevilgning på kap. 1510 post 01 i tildelingsbrevet 2008	120 867 000
Overførte/inndratte midler fra 2007, jf brev av 26.06.2008 fra FAD	-1 128 000
Andre tilleggsbevilgninger/overskridelsessamtykker, sum*)	5 217 740
Inntekter kap. 4510 post15 - Refusjon arbeidsmarkedstiltak	0
Inntekter kap. 4510 post16 - Refusjon fødselspenger	1 632 018
Inntekter kap. 4510 post17 - Refusjon lærlinger	186 451
Inntekter kap. 4510 post18 – Refusjon sykepenger	3 089 094
<i>Sum bevilgninger og refusjoner</i>	129 864 303
Utgiftsført beløp post 01 – driftsutgifter	129 534 037
Eventuelt inntektsført beløp kap. 4510 post 01(ført som 02)	3 143 910
<i>Sum mer/mindre utgifter post 01 *</i>	3 474 176

Kap. 1510 post 21/kap. 4510 post 01 og post 02	
Utgiftsført kap. 1510 post 21 - spesielle driftsutgifter	5 338 747
Inntektsført kap. 4510 post 01/02 med fradrag for eventuelle inntekter ført under utgiftspost 02	5 562 435
Sum mer/mindre utgifter post 21**	223 688

Spesifisering av andre tilleggsbevilgninger/overskridelsessamtykker:

Brevets dato	Dep. ref.	Brevets tittel	Beløp
07.04.2008	200800375	Fagutvalget for sak/arkiv FAD	270 000
03.03.2008	200502816- /GOD	Belastning for MS lisenser FAD	-67 260
11.03.2008	200503170	Driftsmidler for ePhorte helpdesk test FAD	650 000
		Lønnsoppgjøret 2008 FAD	4 300 000
20.11.2008	200700981- /HRZ	Samling av fylkesmennenes klareringsmyndighet i to embeter FAD	65 000
		Sum	5 217 740

Spesifisering av inntekter som fradrag for utgiftsført beløp under post 01:

"Eldreprosjektet" – faglig bistand fra fylkesmannens stab	100 000
Refusjon seniorforsøket 2008	1 810 995
Tilskudd studentpraksis	750
Deltakeravgift arkivkonferanse 2008	82 775
Kompensasjon reiseutgifter Ålesundsutvalget	150 000
Refusjon lønn Helsedirektoratet	526 261
Lønnsrefusjon SOT-NORA	28 800
Bistand til drift av prosjekt "tiltaksutg. kval. program"	5 000
Bistand til drift av prosjekt "opplæring sos.hj"	10 000
Bistand til drift av prosjekt "barnehagens utv. muligheter"	12 000
Bistand til drift fra prosjekt "EMA" 0,5 stilling	2 500
Bistand til prosjekt "rådgiver med rus"	5 000
Bistand til drift "omsorgsplan 2015"	12 500
Landskapsplan/analyse	68 500
Sunn mat barn/unge	65 329
Refusjon fylkesvise BU-midler	58 627
Miljø og kulturlandskapsmidler	24 672
Jaktleie	24 022
Egenandel kurs	57 928
Refusjon direktoratet sivilt beredskap "smartboard"	20 000
Refusjon NAV	71 129
Refunderte portoutgifter valg	2 472
Refusjon av reiseutgifter sepskil	4 654
Totalt	3 143 910

Forklaring Summer-/mindreforbruk post 01

Regnskapsoppstillingen ovenfor viser at embetet reelt har oppnådd et mindreforbruk på kr 3 474 176 i 2008. Embetet har hatt et overforbruk på lønn på kr 3 760 000. Ved kortere og lengre sykefravær er det imidlertid ikke tilsatt vikarer. Mindreforbruket skyldes at refusjoner av sykepenger og fødselpenger som er høyere enn forventet. Vi har også hatt en turnover på 20% og vakanser i forbindelse med nyttilsettingene.

Forklaring Summer-/mindreforbruk post 21

Mindreforbruket på post 21 er kr 223 688 skyldes særlige driftsinntekter knyttet til flere prosjekter og noen ekstra inntekter. Beløpene er gjennomgående lave på de ulike tiltak.

RISIKOVURDERING

Fylkesmannen gjennomførte i 2008 en risikovurdering i hele embetet. Alle avdelingene og medarbeidere deltok. Det ble definert risikoer på hver avdeling i henhold til resultatområder og mål. Ut fra risikovurderingen ble det utarbeidet tiltak og tidsplan med ansvars plassering for oppfølging. Avdelingsdirektørene er ansvarlig for oppfølging på avdelingene og rapporterer til fylkesmannen.

Følgende fem risikoområder skal følges opp på overordnet nivå.

1. Vedlikeholde og utvikle kompetanse og beholde/rekruttere kvalifiserte medarbeidere
2. Sikre kraftforsyning - nødstrøm
3. Sikre robust organisasjon for riktig leveranse til rett tid med riktig kvalitet på all saksbehandling
4. Sikre korrekt behandling av alle arkivsaker
5. Sikre ekstern informasjon.

1.2.1 Embetet som helhet

Departement	FMOA		Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.
Kongehuset	11		11	0
Fornyings- og administrasjonsdepartementet	2		2	0
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	390	137	390	137
Barne- og likestillingsdepartementet	676	56	676	56
Helse- og omsorgsdepartementet	786	447	786	447
Statens Helsetilsyn	1125	45	1125	45
Justis- og politidepartementet	499		499	0
Kommunal- og regionaldepartementet	563		563	0
Kultur- og kirke departementet	25		25	0
Kunnskapsdepartementet	701	353	701	353
Landbruks- og matdepartementet	839		839	0
Utenriksdepartementet	32		32	0
Samferdselsdepartementet			0	0
Miljøvern departementet	889	90	889	90
Administrasjon	1748	30	1748	30
Embetsledelse	90		90	0
Sum:	8376	1158	8376	1158

1.2.2 Det administrative området

Område	FMOA		Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.
Embetsledelse (FM og ass. FM)	90		90	0
Administrativ ledelse (adm sjef el. tilsvarende)	45		45	0
Arkiv	523		523	0
Regnskap og lønn	176		176	0
Personal	225		225	0
IKT	284		284	0
Informasjon	58		58	0
Ekspedisjon/forværelse	307		307	0
Statens hus (vaktmester, kantinge, sentralbord, renhold mm)	90	30	90	30
Landsdekkende oppgaver på administrativt område	40		40	0
Sum:	1838	30	1838	30

1.3 Andre forhold

Rapportering

Det er også i 2008 gitt regelmessig statistikk over behandlingen av klagesaker etter sosialtjenesteloven og plan- og bygningsloven til SYSAM. statistikken er registrert fortløpende på FM-nett.

Sakshandsamingstid og rettstryggleik:

Lov om sosiale tjenester

Saksbehandlingstiden for klagesakene økte gradvis fra ca. 2,4 mnd. til 3 mndr. ved årets slutt. Antallet innkomne saker var 932 i 2008, og antall behandlede saker var 857. 176 lå som restanse saker ved årets slutt. Det vises forøvrig til rapportering via SYSAM.

Sosialtjenesteloven kap. 4A

Antall personer omfattet av lovens kap. 4A var i 2008 økt til 303 personer i våre fylker, mot 246 i 2007. En økning på 23 %. Tilsvarende var antall overprøvingsvedtak økt fra 64 i 2007 til 85 i 2008, en økning på 53%. Fylkesmannen har også drevet en utstrakt råd- og veiledningsfunksjon samt gjennomført stedlige tilsyn og systemrevisjoner med utvalgte kommuner/tjenestesteder. Alle enkeltvedtak er behandlet innen lovpålagte frister.

Lov om barneverntjenester

Fylkesmannen mottok 210 nye klagesaker etter barnevernloven i 2008 (214 i 2007), og behandlet 233 saker (195 i 2007). Behandling av klagesaker er høyt prioritert og den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden i 2008 på enkeltvedtak har vært 1,9 mnd. Gjennomsnittelig saksbehandlingstid på tilsynsklager/saksbehandlingklager har vært 3,47. Total gjennomsnittelig saksbehandlingstid var 2,64 i 2008.

Lov om barnehager

Fylkesmannen mottok i 2008 52 klager etter barnehagelovens § 14 mot 41 saker i 2007. Etter hva vi vet er dette et betydelig høyere antall saker enn i resten av fylkene, noe som formodentlig skyldes at vår region har et flertall av private barnehager. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var ca. 5,9 mnd, mot 5,7 mndr. i 2007. 40 klagesaker er behandlet i 2008, 28 av disse sakene kom inn i 2007.

Avvik hvor embetet har gitt informasjon til ansvarlig departementet:

06.2 Fylkesmannen som styringsmessig bindeledd og rettssikkerhetsgarantist Saksbehandlingstiden for klagesaker, plandelen i plan- og bygningsloven var på ca. 6 måneder. En grunn til den lange saksbehandlingstiden er at det i 2008 var stor utskifting av saksbehandlere.

31.7 Tilskuddsforvaltning. Fylkesmannen i Oslo og Akershus har et landsdekkende ansvar for tilskuddsordningen "Kompleterende undervisning" (kap. 228 post 70.17). Det er meldt avvik til Utdanningsdirektoratet på denne tilskuddsordningen for 2008. Kompleterende undervisning omfatter et stort antall elever. Våren 2008 ble forvaltningen av dette tilskuddet kraftig forsinket, fordi fylkesmannen omprioriterte arbeidskraften inn mot eksamensområdet. Resultatet er et etterslep i saksbehandlingen og forsinket utbetaling, jf. også kap. 2 i årsrapporten.

66.1 Byggesaker. Ved utgangen av 2008 var saksbehandlingstiden ca. 6 måneder. Det er rapportert tertialvis til fagdepartementet gjennom systematisk sammenligning. En grunn til den lange saksbehandlingstiden er at det i 2008 var stor utskifting av saksbehandlere.

66.2 Ekspropriasjon. Saksbehandlingstiden var i snitt totalt 32 uker, beregnet fra sakene kom inn til det ble fattet vedtak. Reell saksbehandlingstid var kortere, ettersom sakene sjelden er klare til behandling når de registreres inn.

Kapittel 2 - Sentrale politiske føringer

2.1 Generelle samordningsoppgaver. Fornyning av offentlig sektor

Hovedansvaret for samordning ovenfor kommunene er tillagt samordningsstaben i tett samarbeid med det interne "planmøtet" hvor alle avdelinger med kommunerrettede oppgaver er representert. Dette er det viktigste forum for å fange opp samordningsutfordringer. Samordningsstaben består av en sentral planrådgiver (stillingen delvis besatt i 2008), samt to økonomirådgivere (den ene i permisjon deler av året) og embetets informasjonsansvarlige.

Fagavdelingene og samordningsstaben gir tilbakemeldinger gjennom kommunenes planprosesser. Aktiviteten har også i 2008 vært betydelig, med mange kommuneplanrullinger. I tillegg gis et utvalg kommuner (5 i 2008) en

tilbakemelding på økonomiplanen. I dette arbeidet deltar flere fagavdelinger, og tilbakemeldingene blir dermed overgripende mht økonomi/tjenesteproduksjon. Internt er det utarbeidet en kommuneprofil som skal styrke avdelingenes og embetsledelsens kunnskap om den enkelte kommunes situasjon. Det gjennomføres en løpende oppdatering av profilene.

I forhold til kommunedialogen er Fylkesmannens kommunemøter, hvor fagavdelingene er representert etter behov, og vår årlige kontaktkonferanse viktige arenaer. I tillegg kommer den kommunikasjon som foregår løpende på faglige linjer.

Møtevirksomheten mellom embetet og kommunene søkes samordnet gjennom egen tilsynskalender og møtekalender.

Formidle informasjon om det økonomisk opplegget for kommunesektoren

Som tidligere år, har vi også i 2008 viderefremmet og utarbeidet skriftlig informasjon til kommunene etter fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett og kommuneproposisjonen. Økonomirådgiverne har stilt seg til disposisjon for kommuner som har ønsket deltagelse på egne møter om temaet.

Høsten 2008 ble det arrangert et informasjonsmøte for kommunene (ledelse og økonomimedarbeidere) samme dag som statsbudsjettet ble offentliggjort.

Gjennom året har det vært en løpende dialog mellom embetet og kommunene i forhold til økonomiforvaltningen/inntektssystemet.

Det ble som tidligere år utarbeidet en database over finansielle indikatorer for kommunene i Akershus. Dette er en database som viser utviklingen i sentrale nøkkeltall, historiske og fremskrevne, for enkeltkommunene og gjennomsnitt Akershus. Grunnlaget for tallene er kommunenes regnskaper og økonomiplaner. Dette er et nyttig verktøy i kommunedialogen.

KOSTRA

KOSTRA-rapporteringen ble fulgt opp på vanlig måte. Økonomirådgiver var i løpende dialog med flere kommuner underveis i rapporteringen, i tillegg til mer generell kontakt med kommunene. KOSTRA-data er fortsatt en sentral del av økonomiplan-tilbakemeldingene og de interne kommuneprofilene.

Fordeling av skjønnsmidler til kommunene

Det ble også i 2008 holdt tilbake skjønnsmidler for å støtte fornyings/utviklingsprosjekter i kommunene, samt for tildeling gjennom året. Kommunene fikk et eget brev om dette, og ble gitt muligheten for å søke om prosjektskjønn, samt spille inn andre momenter. Tilbakeholdte skjønnsmidler på 6 millioner kroner ble fordelt i løpet av 2. halvår. Nærmere 1 million kroner ble tildelt interkommunale prosjekter vedrørende miljøtiltak. Ytterligere 800 000 kroner ble tildelt kommuner som gjennomfører ulike fornyingsprosjekt. Forslag til fordeling av ordinære skjønnsmidler for 2009 ble utarbeidet høsten 2008. All tildeling av skjønnsmidler ble vurdert opp mot departementets retningslinjer.

Oppfølging av kommuner som er i en vanskelig økonomisk situasjon Arbeidet har vært videreført på samme måte som tidligere år, men behovet har vært mindre. Fokus i 2008 ble rettet mot kommuner som har signalisert fremtidige utfordringer. Økonomirådgiverne har stilt seg til særlig disposisjon for dialog med administrasjon og politisk ledelse i disse kommunene. Dette som et tillegg til den dialog som gjennomføres med alle kommunene i Akershus.

2.2 Velferd, helse og personleg tenesteyting

Embetets sosial- og familieavdeling:

Omsorgsplan 2015

Sosial- og familieavdelingen har ansvar for oppfølging av:

- Investeringstilskudd til sykehjem og omsorgsboliger
- Kompetanseløftet 2007-2015 – 10.000 nye årsverk

Avdelingen har fulgt opp føringene som ble gitt fra Sosial- og helsedirektoratet og videreført arbeidet fra tidligere år. Kommuner og bydeler har fått råd og veiledning og informasjon gjennom møter, konferanser, skriftlig og ved direkte kontakt. Vi har vurdert 12 prosjekter i forhold til søknad om investeringstilskudd til omsorgsboliger og

sykehjemsplasser. Etter søknad fra kommunene har vi fordelt 8,3 mill. til Akershus og 8,1 mill. til Oslo for kvalifiseringstiltak knyttet til Kompetanseløftet.

Planlagt tilsyn (Sosial- og familieavdelingen)

I samsvar med kravene gjennomførte vi 22 systemrevisjoner i 2008. 12 av systemrevisjonene var del av det landsomfattende tilsyn med kommunale sosial- helse- og barneverntjenester til barn. Det ble videre gjennomført 5 egeninitierte systemrevisjoner med tjenester til mennesker med psykisk utviklingshemming og bruk av tvang og makt, samt 5 systemrevisjoner knyttet til rusinstitusjoner hjemlet i Lov om sosiale tjenester.

Det ble videre gjennomført områdovervåking/kartleggingstilsyn på to områder. En kartlegging omhandlet omfanget av kommunale rusinstitusjoner hjemlet i lov om sosiale tjenester i Akershus, herunder om eventuelt andre heldøgns omsorgstilbud til rusmisbrukere i Akershus-kommunene. Videre har vi kartlagt kompetansen til saksbehandlere som utmåler krav om vederlag etter vederlagsforskriften.

Ut over dette er det gjennomført 27 stedlige tilsyn i medhold av lov om sosiale tilsyn § 2-6 knyttet til mennesker med utviklingshemming der det er fattet vedtak om bruk av tvang og makt.

Øvrige prioriterte områder på velferds- og tjenesteytingsområdet

Fylkesmannen har deltatt aktivt i gjennomføringen av NAV-reformen i regionen med særlig innsats i fylkesprosjektet tilknyttet Kvalifiseringsprogrammet 2. halvår.

Løpende råd- og veiledningsarbeid er en betydelig oppgave. Ca. 4200 telefonhenvendelser fra kommuner/publikum knyttet til spørsmål om sosiale tjenester ble besvart.

Fylkesmannen har hatt en sentral rolle i kompetanseutviklingsarbeidet innen økonomisk rådgivning både i fht våre to fylker og overfor flere andre fylker. Vi har også deltatt aktivt i oppfølging av tiltaksplan mot fattigdom gjennom konferanser, møter og direkte kontakt med kommuner/bydeler, nettverksmøter og samarbeid med Husbanken.

Embetets helseavdeling / Helsetilsynet i Oslo og Akershus: Omsorgsplan 2015

Helseavdelingen har ansvar for oppfølging av:

- Demensomsorg
- Kvalitet i helse- og omsorgstjenesten
- Legetjenester i sykehjem - undervisningssykehjem

Fylkesmannen har gjennom kurs, nettverksmøter mm medvirket til erfaringsutveksling mellom den kommunale helse- og sosialtjenesten og spesialisthelsetjenesten, bidratt til at nye retningslinjer og gode løsninger er blitt gjort kjent i den utøvende del av tjenesten, og bidratt til å skape møteplasser som stimulerer til økt samarbeid på tvers av sektorer og fagområder.

Fylkesmannen har arbeidet for samordning av **tilsyn** ovenfor den enkelte kommune. Fylkesmannen / Helsetilsynet i fylket har, så langt det har vært mulig innenfor tildelte ressurser, fulgt opp de krav til antall planlagte tilsyn og saksbehandlingstid som ligger i styringsdokumentene, bla. frå Statens helsetilsyn. Vi har gjennom tilsyn og kartlegginger, fulgt med på at innbyggerne får den behandling av kommunene som de i følge lov o.a. har krav på innen barnevern, helse- og sosialtjenester. Vi har også gjennom planlagte tilsyn og **behandling av enkeltsaker** sett til at både kommunale og andre virksomheter, bl.a. helseforetakene, oppfyller sine lovbestemte plikter. Fylkesmannen og Helsetilsynet i fylket har i felleskap gjennomført tilsyn med kommunale helse- og sosialtjenester til voksne med psykiske lidelser. Helsetilsynet i fylket har også gjennomført tilsyn med kvalitet og forsvarlig tjenesteyting i akuttmottak i somatiske sykehus.

Fylkesmannen har gjennom sin virksomhet bidratt til en samordning av de ulike politikkområder som innvirker på **folkehelsen**, sørget for faglig rådgivning og rettleiding i folkehelse spørsmål regionalt og lokalt, og deltatt aktivt i det regionale partnerskapet for folkehelse. Fylkesmannen har, i samarbeid med fylkeskommunen, fulgt opp prosjektet ”**Fysisk aktivitet og måltider i skolen**”.

Fylkesmannen har gjennom møter med kommunene, gjennomgang av rapporter og fordeling av tilskuddsmidler medvirket til at **opptrappingsplanen for psykisk helse** er blitt gjennomført i tråd med de oppsatte mål. I dette arbeidet har det vært spesielt viktig å sikre at kommunene iverksetter tiltak som også vil være virksomme etter at planperioden er over.

2.3 Oppvekst, barnehagar, utdanning og likestilling

Barnehager

Det har vært svært stor aktivitet og høyt tempo på dette området i 2008. Utbyggingen har pågått for fullt, men det var likevel flere kommuner som ikke kom i mål innen årets utgang, jf 39.1. Det er også igangsatt flere barnehager i midlertidige lokaler. Vi fikk i alt inn 42 slike søknader i løpet av året, 30 fra Akershus og 12 fra Oslo (økning på 60 %).

Vi regner med at vi ved utgangen av 2008 har 1.683 barnehager i vår region. Ca 27 % av landets barnehagebarn går i barnehage i våre fylker, basert på tall innrapportert 20.09.08. Antall barn på landsbasis: 255.062. I Oslo: 30.646. I Akershus: 31.610. I løpet av året ble det gjennom de ulike tilskuddsordningene utbetalt ca. 5.2 milliarder kroner i statstilskudd til kommunene og bydelene.

Vi har gjennom kvalitetssikring av rapporteringer, økonomiplantilbakemeldinger, høringsvar på barnehageplaner og kontaktmøter med barnehagemyndighetene, fulgt opp kommunenes arbeid med å sørge for at det finnes tilstrekkelig antall barnehageplasser. Vi deltok på møte angående Oslo kommunes videre utbyggingsplaner, 8. oktober 2008.

Fylkesmannen har avholdt to samlinger for barnehageadministrasjonene i fylkene. Temaene har vært knyttet opp mot saksbehandling, generell forvaltningsrett, tilskuddsforvaltning, tilsyn, godkjenning, kvalitet, etiske retningslinjer ved bruk av digitale verktøy, statlige strategier og føringer med hovedfokus på regionale og lokale rekrutteringstiltak

Vi merker en økning i pågangen av henvendelser fra kommuner og barnehageeiere per telefon og e-post. Henvendelsene er knyttet til fortolkning av lover, forskrifter og rundskriv.. Vi registrerer også en økning i antall henvendelser fra foresatte til barn i barnehage.

Vi har videre gjennomført en rekke hendelsesbaserte tilsyn med kommuner og bydeler på grunnlag av funn i rapporteringer og saker, henvendelser fra foreldre og eiere, medier etc. Fylkesmannen har også ført tilsyn med tre kommuner/bydeler med systemrevisjon som metode, samt gjennomført et kartleggingstilsyn med alle bydeler og kommuner i Oslo og Akershus. Fylkesmannen har for øvrig hatt en rekke henvendelser knyttet til ulovlig drift og manglende godkjenninger. Dette har blitt fulgt opp med de aktuelle kommuner/bydeler.

Barnevern

Lovens krav om antall individrettede tilsyn med barneverninstitusjoner er oppfylt i 2008. 173 besøk ble gjennomført, mens 170 var lovpålagt. Ved besøkene har vi snakket med 94 barn og unge. Alle barn og unge har fått tilbud om å snakke med tilsynsmyndigheten. Vi har behandlet 84 klager på ulike forhold ved institusjonene i 2008 (68 klager i 2007). Det er ikke utført systemrevisjon på institusjonene.

01. juli 2008 trådte kap. 5A i barnevernloven om omsorgssentrene i kraft og Fylkesmannen fikk ansvaret for å føre tilsyn med Eidsvoll Omsorgssenter. Tilgangen på brn ble betydelig større enn fr forventede 30. Dette medførte at mange barn for en kort periode er blitt plassert på andre institusjoner, deriblant Lillehagen barne- og ungdomssenter (statlig institusjon) i Bærum kommune og Solfeng akutt- og utredningsinstitusjon (Frelsesarmeen) i Oslo kommune. På avdelinger knyttet til Eidsvoll Omsorgssenter har vi gjennomført 7 tilsynsbesøk. I tillegg har vi gjennomført 1 tilsynsbesøk på Lillehagen barne- og ungdomssenter og 1 på Solfeng akutt- og utredningsinstitusjon. Til sammen har vi utført 9 tilsynsbesøk som har tilknytning til enslige mindreårige asylsøkere, og vi totalt snakket med 47 barn.

I februar 2008 hadde Fylkesmannen samling for atferdsinstitusjonene i Oslo og Akershus. Temaet var ”Fokus på bruk av tvang”. Det ble bl.a. holdt innlegg knyttet opp mot bruk av tvang og innskrenkninger i frihet overfor barn under opphold i barneverninstitusjoner og under institusjoner i det psykiske helsevesenet.

I april 2008 avholdt Fylkesmannen en samling hvor temaet var ulike problemstillinger knyttet til enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere (EMA). Samlingen var ledd i intern kompetanseheving i forbindelse med vårt tilsynsansvar for Eidsvoll Omsorgssenter for barn (EOS). Bufetat, representanter for ulike instanser i Eidsvoll kommune, ansatte fra EOS og Barneombudet deltok også.

I mai 2008 avholdt vi felles samling for barneverntjenestene i Oslo og Akershus med tema ”Barns rett til deltakelse i barnevernsaker” og ”Barn som lever med vold i familien (barnevern for de minste)”. Det ble også gitt orienteringer fra Fylkesmannen, om tilsyn ved Eidsvoll Omsorgssenter, handlingsplan mot kjønnslemlestelse,

samt veiledning i hvilke krav som stilles ved utforming av enkeltvedtak.

I oktober 2008 avholdt Fylkesmannen i regi av Barne- og likestillingsdepartementet regional konferanse for kommunene i Akershus og bydelene i Oslo med fokus på kunnskapsbaserte tiltak og metoder i barnevernet.

Fylkesmannen har fulgt nøye med i utviklingen til enkelte kommunale barneverntjenester. Noen kommuner og bydeler er fulgt opp særskilt. Landsomfattende tilsyn med kommunale helse-, sosial og barneverntjenester til barn ble gjennomført i 6 kommuner og 6 bydeler. Rapport fra Fylkesmannens særskilte oppfølging av henlagte meldinger, et utvalg i fire av Oslos bydeler, ble ferdigstilt i februar 2008.

Utdanning

Den totale resultatoppgjøret sett i forhold til regionens størrelse med folketall og kompleksitet, vurderes som meget god. Fylkesmannen har økt aktiviteten på tilsynsområdet med ca 1,3 årsverk. Tilsyn og klagesaksbehandling, er hovedoppgavene på utdanningsområdet.

Tilsynene har vært faglig og ressursmessig krevende. I forhold til antallet friskoler i regionen burde tilsynsaktiviteten vært større. Rapporter som utarbeides ved et tilsyn, blir av de fleste skoleeiere oppfattet som en påminnelse om at de har store utfordringer med å få på plass gode systemer som sikrer elevenes rettigheter.

Kvaliteten på tilsyn er forbedret ved utstrakt tverrfaglig samarbeid som bidrar til å vedlikeholde og utvide kompetansen internt og i samarbeid med Utdanningsdirektoratet. Ved denne arbeidsmetoden mener fylkesmannen å sikre en ”robust” organisasjon med riktig leveranse til rett tid og riktig kvalitet på saksbehandlingen.

Fylkesmannen har foretatt noen skriftlige tilsyn. Der avdekkes behov for å ha kontinuerlig fokus på forvaltning av lover og forskrifter i kommuner/fylkeskommunen og hos private skoleeiere. Skriftlige tilsyn avdekker regelbrudd og gir tilfredsstillende områdeovervåking av sektoren.

Tilsynet med om kommunene bryter Stortingets forutsetning om pedagogisk forsvarlige grupper etter opplæringslovens § 8.2 er tidkrevende, og 12 skoler ble vurdert i siste runde. 4 fikk pålegg som ble etterkommet.

Nasjonalt tilsyn og øvrige tilsyn er gjennomført som forutsatt og med godt resultat som sikrer en bedret regelverksetterlevelse i sektoren. Tilsynsområdet er utdypet under resultatområde 31.1 Tilsyn.

Kompletterende undervisning, tilskuddsordning på kap. 228.70.17, omfatter et stort antall elever. Våren 2008 ble forvaltningen av dette tilskuddet kraftig forsinket, fordi fylkesmannen omprioriterte arbeidskraften inn mot eksamensområdet, med en økning på 0,7 årsverk. Resultatet er et etterslep i saksbehandlingen og forsinket utbetaling til en del ”sinte” søkere, jf. resultatområde 31.7 Tilskuddsforvaltning.

Det er en liten nedgang i antall klagesaker fra 2007, men sakene er mer sammensatte og tidkrevende, særlig saker etter §§ i kap. 5 og kap.9A-3, jf. resultatområde 31.2 Klagesaksbehandling.

Utdanningsavdelingen har behandlet 190 innsynsbegjæringer; en økning fra tidligere år. Disse sakene kommer ikke fram i det totale antall saker.

Oppfølging av Kunnskapsløftet er prioritert i henhold til embetsoppdraget og måloppnåelsen vurderes som meget god. Fylkesmannen har etablert nettverk med Universitetet og høyskoler i regionen for å bidra til at kommunene og fylkeskommunen får god og tidsmessig etter-/videreutdanning. Dialogen med KS, skoleeierne og lærerorganisasjonene om Strategi for kompetanseutvikling er gjennomført i et regionalt reformforum gjennom fire møter i 2008, i tillegg til de møter og andre nettverk som er etablert og fungerer som erfaringsbase for deltagerne. Se ellers resultatområde 32.2 Kompetanseutvikling.

2.4 Arealdisponering og byggjesaker

Kommuneplanen er en viktig arena for Fylkesmannens dialog med kommunene. Behandlingen av kommuneplaner vektlegges derfor sterkt. Samordningsstaben har et hovedansvar for å drive de interne høringsprosessene via innspill og drøftinger fram til en samordnet uttalelse fra Fylkesmannen. Internt på embetet avholdes hver 14. dag et Planmøte for tverrfarlig drøfting av slike saker.

Det er etablert en intern ”Kjernegruppe” som leverer fagavdelingenes innspill i kommuneplansaker. Kjernegruppa koordinerer også embetets behandling av detaljplaner etter retningslinjer fra den enkelte fagavdeling og den policy

som utformes gjennom Planmøtet og embetets uttalelser til bl.a. kommuneplaner. Denne gruppa er organisert med kommuneansvarlige saksbehandlere og et nettverk av fagmedarbeidere fra flere avdelinger.

Fylkesmannen deltar også i regionale fora og partnerskapsarbeid for å implementere den nasjonale politikken i arealsakene.

I plansaker som behandles av Fylkeslandbruksstyret samsvarer landbruksdirektørens innstilling til fylkeslandbruksstyret med embetets uttalelse for de områder som angår fylkeslandbruksstyrets ansvarsfelt. Reduksjon av omdisponeringstakten av dyrka jord er en krevende oppgave i vårt område med landets sterkeste arealpress. Fylkeslandbruksstyret har behandlet 27 innsigelser til konfliktfylte arealplaner, hvorav 15 nye i 2008. Innsigelsene er begrunnet i nasjonal/regional jordvern- og kulturlandskapspolitikk.

Fylkesmannens beredskapsstab er høringsinstans for kommuneplaner, konsekvensutredninger, reguleringsplaner, bebyggelsesplaner, rullering av fylkesplaner, uttalelser til dispensasjoner og mindre vesentlig endringer, på lik linje med landbruks- og miljøvernavdelingene.

2.5 Landbruksbasert næringsutvikling, naturressursforvaltning og miljøvern

Landbruksbasert næringsutvikling

Fylkesmannen følger opp nasjonal strategi ved å utarbeide årlige handlingsprogram for **bygdeutviklingsmidler**. I tråd med nasjonale føringer er mat, økologisk landbruk, grønt vertskap og bioenergi hovedsatsingsområder. Dessuten er det en viktig målsetting å jobbe med nettverksdanning, kompetansesøkende og rekrutterende tiltak. I år var temaene for utredningsprosjekter fordelt over samtlige satsingsområder og målsettinger. To tredjedeler av de bedriftsretta BU - midler i Akershus ble tildelt til prosjekter innenfor tradisjonelt landbruk. Innenfor tiltak som sorteres under nye næringer/tilleggsnæringer var det mest aktivitet på områdene mat og IPT. Både mat- og bioenergirelaterte prosjekter finansieres over de nasjonale verdiskapningsprogrammene som IN forvalter.

RMP for Oslo og Akershus er rullert i 2008. Hovedgrepet for 2009 - 2012 er å koble virkemidlene tettere opp i mot arbeidet med vannrammedirektivet. Dette arbeidet har gitt et bedre grunnlag for å prioritere virkemidler og innsats til de områder der tiltak vil ha størst effekt. Forslag til RMP for Oslo og Akershus 2009 - 2012 inneholder en prioritering av vannområder i første planfase når det gjelder økonomiske virkemidler koblet sammen med økt bruk av juridiske virkemidler som setter vilkår om bestemte rutiner for jordarbeiding for å motta produksjonstilskudd (jf. 22.2)

På **kulturlandskapsområdet** er det ikke foretatt en like tydelig prioritering, men virkemidlene er rettet mot å ta vare på viktige og særegne elementer i kulturlandskapet som beitemark, slåttemark, kulturminner.

Handlingsplanen for **økologisk landbruk** i Oslo og Akershus er utarbeidet for perioden 2007-2009. Årlig gjennomgås tiltaksdelen og nye tiltak settes i verk og gis finansiering. Oppslutningen om økologisk landbruk er økende, men for svakt til at målet kan oppnås uten en betydelig akselerasjon i oppslutningen. 4,7 % av jordbruksarealet er nå økologisk mot 4,5% i 2007. Vi har en økoløftkommune i fylket, Aurskog-Høland, som vi samarbeider med. FMOA har hovedansvaret for et pilotprosjekt over 7 fylker støttet av Statens Landbruksforvaltning. Fellesløft for norsk økologisk matkorn er et prosjekt som skal løse flaskehalsen i verdikjeden og bidra til helkjedeavtaler mellom aktørene. En stor utfordring er å bidra til økt økologisk kornareal. Norge har i dag alt for lite økologisk korn til å dekke eget forbruk.

Fylkesmannen følger opp ”**Inn på tunet**”-satsingen med kompetansetiltak i samarbeid med Natur og Hvam videregående skoler. vi har også bidratt til å etablere et kompetansesenter for landbruket i tilknytning til Hvam vgs (prosjektet AgroUtvikling) i samarbeid med næringsorganisasjoner, IN og andre. I denne sammenhengen er det videre initiert et reiselivsprosjekt kalt ”Grønt reiseliv - i by'n”.

Bioenergiprojektet i Akershus og Østfold har i 2008 bidratt til økning i søknader til bioenergiprogrammet. Hovedvekten ligger på utredning og forprosjekt, men investeringssøknader forekommer.

Fylkesmannen har fordelt øremerkede midler til administrasjons- og vakttilskudd til hver enkelt kommune og regioner (samarbeid mellom kommuner) i Oslo og Akershus. Hensikten med disse øremerkede midlene er å sikre tilgang på **dyrehelsetjenester**.

Det ble utarbeidet Risikobasert kontrollplan og gjennomført forvaltningskontroller i kommuner med hovedfokus på **PT-regelverket og etterlevelse av forvaltningsloven**.

Naturressursforvaltning og miljøvern

Sekretariatsfunksjonen for rovviltnemnda er etablert som et samarbeid mellom landbruksavdelingen og miljøvernavdelingen. Det sikrer en god samordning mellom landbrukspolitiske og miljøpolitiske virkemidler. Arbeidet skjer på grunnlag av forvaltningsplanen. Det er et godt samarbeid mellom sekretariat og rovviltnemnd.

Verneplan Oslofjorden med 37 nye verneområder ble vedtatt ved Kgl. res. i juni 2008. Det er god framdrift i arbeidet med frivillig vern og flere nye frivillige verneområder ble opprettet i 2008. Forvaltningsplaner for verneområder er under utarbeidelse for en rekke områder.

Kvalitetssikring av biomangfolddata skjer etter planen og det legges vekt på nær dialog med kommunene i forhold til ajourhold og videre kartlegging i områder som er dårlig kartlagt tidligere. Alle kommuner i Akershus samt Oslo kommune har nå gjennomført førstegenerasjonskartlegging.

Fylkesmannen har intensivert arbeidet med fremmede arter i 2008 og fordelt tilskudd til de kommunene som jobber mest aktivt med temaet. Fylkesmannen har også utført bekjempelse av fremmede arter i verneområder. Temaet vil få ytterligere økt fokus i 2009.

Vi er koordinator for arbeidet med handlingsplanen for stor salamander, og deltar i arbeidsgrupper for flere andre handlingsplaner.

Fylkesmannen bruker miljødata i behandling av plansaker og veileder aktivt kommunene i hvordan dataene best kan brukes lokalt. Det er viktig med godt ajourhold og kvalitetsikring av dataene slik at de er mest mulig presise i forhold til plansaksbehandlingen.

Hovedinnsatsen når det gjelder klima har vært arbeidet med uttalelser til plansaker etter retningslinjer for ATP. Innsigelser til kjøpersenteretableringer og etablering av boligfelt med dårlig kollektivdekning har vært virkemidler som er brukt. Det er arbeidet mindre med rettledning og som pådriver overfor kommunene vedrørende klimaplaner. Innarbeidelse av nye krav til klimagassutslipp fra avfallsdeponier i tillatelsene har kun vært i oppstartfasen i 2008.

Arbeidet med kontroll av virksomheter som har utslipp eller risiko for utslipp av miljøgifter er blitt vesentlig intensivert i 2008. To nye medarbeidere er ansatt, noe som har vært mulig gjennom bruk av gebyrinntekter fra kontrollene. Sedimentarbeidet har i vårt område hovedsaklig vært styrt av SFT, men grunnforurensningsarbeidet har vi brukt endel tid på.

Vi har gitt de landsomfattende tilsynsaksjonene høy prioritet i 2008. Det er også startet opp tilsyn med avfallsanlegg og industri med potensielt utslipp av miljøfarlige stoffer.

Tilsynet med kommunale avløpsanlegg er satt i gang i 2008 for å sikre gjennomføringa av avløpsdelen i forurensningsforskriften.

2.6 Samfunnstryggleik og beredskap

Fylkesmannen arbeider kontinuerlig for å redusere samfunnets sårbarhet. Veiledning og informasjonsvirksomhet er bærende tiltak for å øke bevisstheten om innebygd sårbarhet, og om tiltak for å øke robustheten. Betydningen av etablering og jevnlig oppdatering av ROS-analyser, som grunnlag for tilpasset beredskapsplanverk, vektlegges tungt i denne tilnærmingen.

Gjennom øvingsvirksomhet, basert på rasjonelle scenarier, bedres evnen til effektiv krisehåndtering på regionalt og lokalt nivå.

Ansvars-, nærhets- og likhetsprinsippene danner grunnlaget for Fylkesmannens tilnærming til regionale og lokale samfunnsikkerhets- og beredskapsaktører.

Kapittel 3 - Resultatområder

Kongehuset

Resultatområde 00.1 Kongelige besøk

Resultatområde 00.2 Tildeling av ordener og medaljer

Ressursrapportering

Resultatområde	FMOA	Sum
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.
Resultatområde 00.1 og 00.2	11	11 0
Sum:	11 0	11 0

Miljøverndepartementet

Resultatområde 01 Naturens mangfold og friluftsliv

01.1 Bærekraftig bruk og beskyttelse av leveområder

01.2 Bærekraftig bruk og beskyttelse av arter, bestander og genressurser

01.3 Fremmede arter og GMOer

01.4 Friluftsliv

Resultatområde 02 Bevaring av kulturminner

02.3 Kulturmiljø

Resultatområde 03 Rent hav og vann og giftfritt samfunn

03.1 Helhetlig hav- og vannforvaltning

03.2 Overgjødning og nedslamming

03.3 Oljeforurensning

03.4 Miljøgifter

03.5 Avfall og gjenvinning

Resultatområde 04 Et stabilt klima og ren luft

04.1 Klimaendringer

04.4 Lokal luftkvalitet og støy

Resultatområde 05 Internasjonalt miljø samarbeid og miljø i nord- og polarområdene

05.1 Miljø samarbeid i internasjonale miljøfora, herunder EUs miljø samarbeid og UNEP

05.2 Geografisk rettet miljø samarbeid, herunder miljøbistand

05.3 Miljøsamarbeid i nord- og polarområdene

Resultatområde 06 Planlegging for en bærekraftig utvikling

06.1 Ansvar for at nasjonal politikk formidles og ivaretas

06.2 Fylkesmannen som styringsmessig bindeledd og rettssikkerhetsgarantist

06.3 Samordning av statlige interesser

06.4 Kart og geodata

Resultatområde 07 Tverrgående virkemidler og oppgaver

07.2 Kunnskapsoppbygging og miljøinformasjon

07.3 Virkemidler og prosesser

Ressursrapportering

Resultatområde	FMOA	Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	
Resultatområde 01	320	320	0
Resultatområde 02	0	0	0
Resultatområde 03	95 78	95	78
Resultatområde 04	23	23	0
Resultatområde 05		0	0
Resultatområde 06	214	214	0
Resultatområde 07	237 12	237	12

Landbruks- og matdepartementet

Resultatområde 21 Landbruksbasert næringsutvikling

21.1 Jordbruk

De viktigste utfordringene. Landbruket i hovedstadsområdet har utfordringer knyttet til stor befolkning, stort press på arealene, få næringsutøvere i landbruket og dominans av ensidig kornproduksjon. Området har svært produktive jord- og skogbruksarealer og viktige kulturlandskapsområder. Landbruket i hovedstadsområdet har flere funksjoner: produksjon av mat og trevirke, vedlikehold av kulturlandskap, produksjon av tjenester og opplevelser for Norges største nærmarked. Det er viktig å opprettholde et aktivt og levende landbruk for å fylle disse funksjonene på en god måte. Fylkesmannen skal bidra til å synliggjøre regionale og lokale fortrinn og potensial. Det er viktig at de regionale aktørene samarbeider.

Rovviltkompensasjon. Midlene, kr 50 000, er brukt til innkjøp av sporingsutstyr for beitedyr på utmarksbeite i 6 sauebesetninger på Øvre Romerike. Det foregår fortsatt utprøving av utstyret og saueeierne har derfor hatt tett oppfølging i beitesesongen. Hensikten er på sikt å styrke beitenæringen ift. beredskap og dokumentasjon av rovviltskader, samt effektivisering av tilsyn og sanking.

Beitebruk og tapsstatistikk (tabelldata). Det har vært en liten økning i antall sau sluppet på utmarksbeite. Samtidig er totaltapet redusert fra 6,7 til 5,8 prosent. Av tapene som skyldes rovvilt, er det kun gaupe som er dokumentert som skadegjører. Noen færre dyr er erstattet, men utbetalingene er omtrent som i fjor grunnet økte satser. Total erstatningsutbetaling er på kr 666 000.

Status for overføring av ansvaret for veterinærtjenester til kommunene

Ansvaret er overført og tilskudd er utbetalt. Flere av kommunene har videreført samarbeidet om større vaktområder.

Tapsstatistikk sau på utmarksbeite

Embeter	Antall sau sluppet (innen organisert beitebruk)		% tilslutning til org. beitebruk i fylket	Tapsprosent		Total tapsprosent	
	Sau	Lam		Sau	Lam	2008	2007
FMOA	5212	8432		160	630	5,79	6,68
Sum	5212	8432	0	160	630	0	

21.2 Skogbruk

Avvirkningen av skog i fylkene har vist en synkende tendens de siste 10-15 år, til tross for en svak økning i 2007 og 2008. Avvirkningen er på 618.941 m³, og ligger nå på ca 55 % av tilveksten i skogen. Fylkene er likevel vurdert til ikke ha et potensial for økt avvirkning på dette tidspunkt, men satser på økt skogkulturaktivitet, samt fokus på bynært skogbruk.

Aktiviteten innen skogkultur har hatt en synkende trend siste 10-15 år. Det er utført planting på 5.514 dekar og ungskogpleie på 21.016 dekar samlet for fylkene. Ønsket nivå for skogkulturarbeid vurderes å være minst det dobbelte. Den største utfordringen ligger i å aktivisere passive skogeiere. Fylkesmannen er, i samarbeid med næringsorganisasjoner mv, i gang med et prosjekt som skal bistå til økt aktivitet i skogen for å sikre framtidige avvirkningsmuligheter.

I tillegg har vi planlagt et prosjekt som fokuserer på skogens bidrag i samfunnsutviklingen, blant annet ved å synliggjøre skogens evne til CO₂-binding i de kommunale klimahandlingsplanene. Fylkesmannen deltar foreløpig i et klimanettverk for 7 kommuner på Nedre Romerike som koordinerer innsatsen med energi- og klimaplaner i kommunene. Det er et mål å bidra i flere nettverk for å profilere skogens positive betydning i klimasammenheng. Vedrørende satsing på klima, se også resultatområde 21.4.

Forvaltning av av tilskuddsordningene er gjennomført. Til nærings- og miljøtiltak i skogbruket er det innvilget kr 3.264.454,- i alt (skogkultur, miljøtiltak, veibygging, drift med hest). Til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer er det innvilget kr 2.950.000,- som en ramme til tre takstprosjekter. Forvaltningen er rapportert i fagsystemene TSKOG, SVEG, SKAS.

Det er totalt inngående ca kr 26,5 millioner til skogfond i fylkene. Det ble utbetalt kr 22,3 millioner. Beholdningen ved årskiftet er ca kr 89,7 millioner (en økning på ca kr 4 millioner siden fjoråret). Dette viser at skogeiere ikke aktivt benytter de fordelene som ligger i skogfundsordningen.

Resultatkontroll for skogbruk og miljø er gjennomført og rapportert.

21.3 Bygde- og næringsutvikling

Samarbeidet med regionale aktører innen næringsutvikling

FM samarbeider godt med IN's regionkontor, fylkeskommunen og næringsorganisasjonene om landbruksbasert næringsutvikling. Det er holdt 2 partnerskapsmøter om handlingsprogrammet for bruk av bygdeutviklingsmidler. Saksbehandlermøter med IN holdes hvert kvartal. IN følger opp strategien ved sin forvaltning av midler til bedriftsutvikling. Revisjon av hovedstrategiene for landbruksbasert næringsutvikling ble utsatt til 2009 pga manglende avklaring av forvaltningsreformen.

Bruken av BU-midler i forhold til den regionale næringsstrategien

Rammen for BU-midler til Oslo og Akershus var i alt 12,5 mil. kr i tilskudd og 20,9 mill. kr i rentestøtte.

Fylkesmannen har tildelt IN 9,5 mil. kr i tilskudd samt rentestøtten. 3 mil. kr. gikk til utrednings- og tilretteleggingstiltak samt praktikantordningen.

Omsøkte beløp:

Fylkesmannen: 6,5 mil. kr. (i tilskudd).

Innovasjon Norge: 18,7 mil. kr. i tilskudd og 37,2 mil. kr. i rentestøtte.

Tildelingen (alle tall inkludert inndragninger og overføringer fra årene før).

Fylkesmannen:

- Utrednings- og tilretteleggingstiltak: 3,4 mil. kr
- Praktikantordning: 672. 520 kr.

Totalt: 4,07 mil. kr.

Innovasjon Norge:

- Tradisjonelt landbruk: 6,5 mil. kr.
- Rentestøtte: 22,7 mil. kr.
- Nye næringer: 3,3 mil. kr.
- Nasjonale verdiskapningsprogrammer: 9,8 mil. kr.

Tildeling gjennom Fylkesmannen - Utrednings- og tilretteleggingsmidler samt praktikantordningen

I alt har Fylkesmannen behandlet 40 søknader (inkludert praktikantordning) med et omsøkt beløp på ca. 6,5 mill. kr. 38 søknader fikk tilsagn og 2 ble avslått.

Hovedstrategien er å styrke utviklingen av produksjonsklynger og nettverk i regionen. Satsingsområder er mat, økologisk produksjon, Grønt vertskap og bioenergi.

Oversikt over tildeling til utredningsprosjekter fordelt etter strategier og satsingsområder:

- Nettverk: 135.000 kr (1 søknad)

- Kompetanse: 1,15 mil. kr (11 søknader)
- Mat, produksjon og foredling: 1 mil. kr (10 søknader)
- Økologisk produksjon, omsetning og forbruk: 430.000 kr (3 søknader)
- Grønt vertskap: 170.250 kr (2 søknader)
- Skog, trevirke og bioenergi: 415.000 kr (3 søknader).

Nye utredningsprosjekter som er satt i gang i 2008:

- ”Økt storfeproduksjon i Akershus”
- ”Fisketurisme”(INTERREG - prosjekt)
- ”Økt skogbruksaktivitet i Oslo og Akershus”
- ”Innovasjons - og kompetansesenter for landbruket i Akershus”

Viktige prosjekter som ble videreført i 2008:

- ”Fellesløft for norsk økologisk matkorn”
- ”Regional matkultur”
- ”Matstreif på Karl Johan”
- ”Norsk produsert protein i kraftforblandinger med hovedvekt på erter til modning”
- ”Hest som næring i Oslo og Akershus”
- ”4H i by”.

Etterutdanning for bønder (EVL/EB-kurs)

Fylkesmannen bevilget 300.000 kr i BU - midler til EB –kurs i sesongen 2007/2008.

RIP (Regionalt innovasjonsprogram, tidligere RUP - regionalt utviklingsprogram) i Oslo og Akershus.
3 RUP- prosjekter er tildelt BU-midler i 2008: ”Ungforsk”, ” Samarbeid om informasjon til etablerere” og ovenfor nevnte prosjekt ”Regional Matkultur”.

Praktikantordning

Det er innvilget 672.520 kr i praktikantordningen. I 3 av 8 søknader har det blitt søkt om støtte til å lære opp kvinnelige praktikanter. Praktikantordningen betraktes som viktig for rekruttering til landbruket i hovedstadsområdet.

Bygdeutviklingsmidler forvaltet av Innovasjon Norge i Oslo og Akershus – bedriftsretta midler og nasjonale verdiskapningsprogrammer

Oversikt for 2008: I 2008 Har IN behandlet totalt 56 søknader, derav ble 51 innvilget og 5 avslått.

26 søknader var innenfor tradisjonelt landbruk og 30 innenfor nye næringer.

Tildelingen utgjorde i alt 9,8 mil.kr. 6,5 mil. kr ble innvilget til tiltak innafor tradisjonelt landbruk og 3,3 mil. kr til tilleggsnæringer /nye næringer. I tillegg kom tildelingen av rentestøtten på i alt 22,7 mil. kr. Det omsøkte beløpet var på i alt 18,7 mil. kr.

10 søknader er overført til 2009 pga knappe midler og saker innkommet sent på året.

Oversikt over innvilgede midler innenfor tradisjonelt landbruk:

Melk : 7 søknader; 3,1 mil kr i tilskudd og 13,4 mil. i kr rentestøtte.

Storfekjøtt: 5 søknader; 1,6 mil. kr i tilskudd og 3,9 mil. i rentestøtte.

Sau: 2 søknader; 693.000 kr i tilskudd og 1,8 mil. i rentestøtte.

Kraftforkrevende produksjon: 2 søknader; 660.000 kr i tilskudd og 3,5 mil. kr i rentestøtte.

Generasjonsskifte: 1 søknad; 250.000 kr i tilskudd.

Annet tradisjonelt: 1 søknad; 50.000 kr i tilskudd.

Nye næringer

Oversikt over tildeling til utredningsprosjekter fordelt etter satsingsområder:

- Mat, produksjon og foredling: 950.000 kr (5 søknader).
- Økologisk produksjon, omsetning og forbruk: -.
- Grønt vertskap: 1,6 mil. kr (12 søknader, derav 9 til IPT).
- Skog, trevirke og bioenergi: oversikt gis under nasjonale verdiskapningsprogrammer.

Det er innvilget prosjektmidler til 6 prosjekter (789.000 kr) som ikke kan sorteres innenfor satsingsområder, men likevel ses i sammenheng med hovedstrategien.

Nasjonale verdiskapningsprogrammer:

I tillegg til BU-midler har søkere fra Oslo og Akershus fått innvilget midler innenfor de nasjonale programmer:

Matprogrammet: 448.000 kr (3 av 4 søknader innvilget)

Treprogrammet: 1,5 mil. kr (1 søknad)

Bioenergiprogrammet: 5,5mil. kr (28 søknader)

Grønt reiseliv: 2,4 mil. (3 søknader).

21.4 Verdiskapingsprogrammene

Aktiviteten og samarbeidet i tilknytning til verdiskapingsprogrammene

Det er samarbeidet godt med Innovasjon Norge (IN), Fylkesmannen i Østfold og skogeierorganisasjonene om etablering av "Tresenteret Trebruk AS" i Vestby.

Bioenergi prosjektet har initiert en rekke søknader til bioenergi programmet. Dette er et samarbeid mellom Fylkesmannen, fylkeskommunene, IN og skogeierandelslaget i Oslo, Akershus og Østfold. Kurs i fornybar energi er initiert i samarbeid med IN og UMB.

Fylkesmennene i "Viken" samarbeider om prosjekter i nettverket "Matviken"

"Regional Matkultur" er et samarbeid mellom FM i Oslo/Akershus og Østfold, fylkeskommunene, IN og andre. Prosjektet bidrar til søknader til matprogrammet

Samarbeid med Akershus reiselivsråd er igangsatt rundt "Grønt reiseliv".

Resultatområde 22 Miljøtiltak i landbruket

22.2 Tiltak for å redusere forurensninger

Hovedelementene i Fylkesmannens arbeid med forurensningsrelaterte spørsmål på landbruksområdet

Oslo og Akershus har 5 vannområder i vannforvaltningsforskriftens første planperiode. Landbruksavdelingen og miljøvernveddelingen samarbeider om å initiere kartlegging av tilførsler og gi faglige innspill til arbeidet med tiltaksanalyser og handlingsplaner i alle vannområdene. Hovedelementet på landbruksområdet har vært forvaltning av virkemidler i RMP og dialog med kommunene om kommunale tiltaksstrategier og forvaltning av SMIL og NMSK. Det er foretatt en klar prioritering av tiltak mot forurensning av vassdrag i RMP ved at over 90 % av midlene går til slike tiltak. Det er brukt betydelige ressurser på rullering av RMP for en ny periode der økt målretting og harmonisering har vært sentrale føringer.

Tilstand og utvikling for forurensning fra landbruket i fylket

Det er framskaffet mye dokumentasjon som tilsier at jordbruket er en vesentlig bidragsyter til forurensning av de mest belastede vassdragene. Det er også dokumentert at tiltak på landbruksområdet er av de mest kostnadseffektive. Oppslutningen om aktuelle tiltak har vist en positiv utvikling fra 2007 til 2008.

Behovet for konkrete tiltak og endret virkemiddelbruk

I forbindelse med arbeidet med rullering av RMP er utfordringene i fylket på forurensningsområdet beskrevet. Det er dokumentert behov for økte rammer i fylkene både til RMP-tilskudd og til SMIL/NMSK. Innenfor dagens rammer er det foretatt noen endringer i virkemidlene. På grunnlag av bl.a. erfaringer fra det nasjonale pilotområdet Morsa er det foreslått å utvide bruk av juridiske virkemidler knyttet til PT-forskriften også til de andre vannområdene i første planfase. Dette har vært et ønske både fra kommunalt nivå og fra miljøvermyndighetene, men har ikke fått tilslutning fra jordbruksorganisasjonene. En hovedutfordring har vært at innføring av forskrift vil bidra til økt oppslutning om ordningene og dermed risiko for at arealsatsene vil gå ned.

22.3 Miljøprogram og miljøplan

Forvaltningen av RMP for 2008 er gjennomført i henhold til RMP 2004 - 2008 og forvaltningsmessige retningslinjer som er utviklet. Det har vært enighet i arbeidsgruppe for RMP der faglag, kommuner, forsøksring og regionale myndigheter har vært representert at tiltak mot forurensninger skal prioriteres. Innenfor forurensningstiltak har ordninger som har bidratt til redusert jordarbeiding om høsten på de mest erosjonsutsatte arealene blitt prioritert. I forhold til vannområder er Morsa og Haldenvassdraget prioritert.

Det er brukt betydelige ressurser i forbindelse med rullering av RMP. Arbeidet har skjedd i nært samarbeid med Fylkesmannen i Østfold bl.a. ved at det ble etablert felles rulleringsgrupper innenfor forurensning og kulturlandskap. Arbeidet startet opp tidlig på året og lenge før revidert nasjonalt miljøprogram forelå. Hovedgrepet som er foretatt i forslag til RMP for 2009 - 2012 er å koble virkemidlene tettere opp i mot arbeidet med vannrammedirektivet. Dette arbeidet har gitt et bedre grunnlag for å prioritere virkemidler og innsats til de områder der tiltak vil ha størst effekt. Forslag til RMP for Oslo og Akershus 2009 - 2012 inneholder en prioritering av vannområder i første planfase når det gjelder økonomiske virkemidler koblet sammen med økt bruk av juridiske virkemidler som setter vilkår om bestemte rutiner for jordarbeiding for å motta produksjonstilskudd (jf. 22.2).

På kulturlandskapsområdet er det ikke foretatt en like tydelig prioritering, men virkemidlene er rettet mot å ta vare på viktige og særegne elementer i kulturlandskapet som beitemark, slåttemark, kulturminner ol.

Tilskudd fra regionalt miljøprogram utbetalt 2008 etter søknadsomgang 2007 - kroner utbetalt til hovedområder

Embeter	Gjengroing	Avrenning til vassdrag	Kulturminneverdier	Tilgjengelighet og friluftsverdier	Verdifulle kulturlandskap	Plantevernmiddel	Avfallsinnsamling	Annet
FMOA	1228941	39495620	80840		1576310	581146		
Sum	1228941	39495620	80840	0	1576310	581146		

22.4 Økologisk landbruk

Tall fra 2008 viser at økologisk areal og areal i karens er 4,7 % av samlet areal, og økologisk areal er 4,0 %. For 2007 var tallene henholdsvis 4,5 % og 3,9 %.

Handlingsplanen for økologisk landbruk i Oslo og Akershus er laget for perioden 2007-2009 og har satsingsområder innen produksjon, omsetning og forbruk. I 2008 er det fokusert på kompetanseheving og økt

aktivitet i kommunene. Tiltak for å øke arealet med økologisk korn er prioritert.

I løpet av 2008 har vi fordelt omtrent 550 000 kr til ulike økologiske prosjekter. 425 000 kr kommer fra SLF, resten fra egne Bu-midler. Vi fikk inn søknader på tilsammen 1,1 mill. Pengene har gått til ulike prosjekter i regi av forsøksringene, Tine, Oikos Øst, Den blinde ku, Organic-Norway AS, Øverland andelslandbruk, Oslo og omegn økologiske hagebrukslag og Øyafestivalen. I tillegg har vi brukt en del penger på egne tiltak. Vi arrangerte konferansen "Økologisk – så klart!", som samlet nærmere 100 personer. Vi har satt i gang kurset "Sunn mat i barnehagen", for å få mer økologisk mat inn i barnehagene. Prosjektet "Fellesløft for norsk, økologisk mat" er et samarbeidsprosjekt mellom fylkene rundt Oslofjorden, et pilotprosjekt som ledes fra Fylkesmannen støttet av Statens Landbruksforvaltning.

22.5 Tre og miljø

Det vises til resultatområde 21.4 om bioenergi og bruk av tre. Fellesprosjekt med Østfold om økt bruk av tre har resultert i etablering av "Trebruk AS" som involverer hele verdikjeden og bidrar aktivt til bruk av tre som byggeløsning også for større næringsbygg og blokkbebyggelse. Det er etablert nettverk mellom aktørene og hentet kompetanse fra Sverige.

Bioenergisatsingen i Oslo/Akershus og Østfold har resultert i et stort antall småanlegg på gårdsbruk og også flere "bondevarme"-anlegg som selger varme til offentlige bygg osv.

Det er satset mye på kompetanseheving i bruk av alternativ energi i samarbeid med skogselskapet.

Resultatområde 23 Eiendoms- og bosettingspolitikk

23.2 Eiendoms- og bosettingspolitikk

Det foreligger ingen saker for Sivilombudsmannen eller domstolene i 2008. Oslo har ikke hatt aktuelle saker. For Akershus har vi behandlet en sak om dekning av saksomkostninger og en sak om tvangssalg. Vi har behandlet 1 konsesjonssak og en jordlovssak som førsteinstans. 5 klager etter jordloven § 12 er alle avslått, mens 1 klagesak etter jordloven § 9 er tatt til følge. Vi har hatt 3 klagesaker etter konsesjonsloven, hvorav 1 delvis er tatt til følge. En klage om fritak fra boplikt ble tatt til følge, mens en søknad om odelsfrigjøring ble avslått.

Vi har hatt 5 omgjøringssaker hvorav 4 konsesjonsvedtak ble omgjort. 1 konsesjonsvedtak ble senere omgjort av Statens landbruksforvaltning (SLF). Etter etter klage til Landbruks- og matdepartementet ble vedtaket omgjort slik at ble kommunens konsesjonsvedtak ble stående. 1 omgjøringssak ble påklaget til SLF som ikke tok klagen til følge. Fylkeslandbruksstyret omgjorde etter klage 1 omgjøringssak slik at kommunens konsesjonsvedtak ble stående. Det vises for øvrig til rapporter sendt SLF.

Det er utfordrende å forvalte nasjonale mål om å tilgodese en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling, og oppnå at landbrukseiendommer eies av fysiske personer som bebor og driver sine eiendommer. Det er behov for å styrke forståelsen av de ulike regelverk i forvaltningen av plan- og jordlovsakene for å forhindre en uheldig bit for bit nedbygging av landbruksareal.

Resultatområde 24 Inntekts- og velferdspolitiske tiltak

Det ble utarbeidet Risikobasert kontrollplan i henhold til retningslinjene fra SLF innen utgangen av mars. Oppfølgingen ble vanskeliggjort da våre to medarbeidere med mest kompetanse og erfaring på området sluttet. Det ble gjennomført 3 forvaltningskontroller i kommuner med hovedfokus på PT-regelverket og etterlevelse av forvaltningsloven. Planlegging, varsling, gjennomføring og rapportering ble gjennomført etter retningslinjer fra SLF. Alle kommunene som er kontrollert har meldt tilbake hvordan avvik er fulgt opp. Det ble ikke avdekket

betydelige avvik.

Ansvar for landbruksvikartjenestene er overført til avløserlagene.

1. Hvordan er kontrolloppgavene på landbruksområdet organisert?

a) Ansvarlige i avdelingen (funksjon/ stilling): Kontrollleder: Underdirektør Elisabet Frøyland

b) Øvrig ansvars- og oppgavefordeling: Kontrollmedarbeidere: Rådgiver Jonny Storbråten og førstekonsulent Lars Ullern

2. Hva er gjort av kompetansetiltak på kontrollområdet?

a) I FMLA: 2 personer har deltatt på SLF sitt opplæringsprogram i kontrollmetodikk.

b) I/rettet mot kommunene:
Kort innlegg om temaet på kommunesamling

3. Hvilke kontroller er gjennomført og i hvilket omfang?

Forvaltningskontroll, antall kommuner:	3
Foretakskontroll, antall foretak:	0

4. Hvilke ordninger/delordninger er kontrollert?

Produksjonstilskudd og Regionalt miljøprogram. Fokus på habilitet, delegasjon og saksbehandling ihht forvaltningsloven og særregelverket.

5. Hva slags type avvik er avdekket (presiser ift ordning/ forskrift/ vilkår i regelverk)?

Forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket – manglende forståelse for at det er kommunen som fatter vedtak og når vedtak fattes. Forvaltningsloven – unnlater å opplyse om klageadgang.

6. Hvordan er avvik er fulgt opp? sett x

Kontrollert enhet er pålagt å endre sine rutiner	x
Tilskudd er trukket tilbake	

Annet, spesifiser her:
Fylkesmannen har i kontrollrapportene, i tillegg til avvik, påpekt en del forbedringspunkter (merknader). Kommunene har i sine tilbakemeldinger på kontrollrapporten kommentert alle forhold.

7. Hva ser dere som de viktigste utfordringer i kontrollarbeidet videre fremover (eks. risikovurderinger, malverktøy, oppfølging av avvik med mer)?

Ha kompetanse og ressurser til å gjennomføre risikobaserte kontroller av landbruksforetak. Finne riktig omfang og nivå på forvaltningskontroller og følge opp kommunene med kompetanse på områder der vi finner avvik.

8. Har kontrollvirksomheten avdekket behov for regelverksendringer (presiser hvor i regelverk)?

Søknadsfrist produksjonstilskudd: Vi registrerer at det er ulik reaksjonsform for de som leverer for sent søknad om PT. Ved å levere for sent elektronisk i Wespa får en et automatisk trekk mens en ved å levere for sent direkte på landbrukskontoret (eller å ringe til Lbk og varsle at en kommer noen dager for sent) i de fleste tilfeller unngår trekk. Burde en legge opp til en noe smidigere trekkordning?

9. Andre kommentarer/ innspill (eks. generelle erfaringer fra kommuner som er kontrollert):

Journalføring og arkivering: Store forskjeller hvordan dette praktiseres ute i kommunene. Noen kommuner journalfører hver søknad med eget journalnr mens andre har alle søknadene under et journalnr. Arkivering fra fullelektronisk til spredd på noe elektronisk, noe i perm og noe i Wespa. Stort behov for klare signaler om hva som er korrekt.

Oversikt over behandling av klager og dispensasjonssøknader 2008 - antall

Klagebehandling

Embeter	Produksjonstilskudd	Miljøvirkemidler	Andre tilskuddsordninger
---------	---------------------	------------------	--------------------------

	Innvilget	Avslått	Innvilget	Avslått	Innvilget	Avslått
FMOA	6	1	3	0	1	1
Sum	6	1	3	0	1	1

Dispensasjonssøknader

Embeter	Produksjonstilskudd			Miljøvirkemidler			Andre tilskuddsordninger		
	Innvilget	Delvis innvilget	Avslått	Innvilget	Delvis innvilget	Avslått	Innvilget	Delvis innvilget	Avslått
FMOA	22	0	1	5	0	0	0	0	0
Sum	28	1	4	5	1	1			

Resultatområde 25 Kommunene som landbrukspolitisk aktør

25.1 Kompetansesenter

Rollen som kompetansesenter ivaretas på ulike måter, fra dialog pr. telefon/epost til møter, kurs og samlinger for kommunale medarbeidere. Vi deltar også i et samarbeid med nabofylker om kompetanseutvikling for kommunene, "KOLA VIKEN".

Det er holdt en rekke dagkurs om de fleste temaene landbruksavdelingen har ansvar for i 2008. På tema næringsutvikling er det holdt 2 samlinger i samarbeid med IN, en dagsamling i mars og en 2-dagers samling i september. På geodata/gårdskart er det holdt 2 dagsamlinger. Videre 2 samlinger om økologisk landbruk, 2 produksjonstilskuddsamlinger, en skogsamling i samarbeid med Oslo kommune/Friluftsetaten. Det er gjennomført kurs og møter på tema lovforvaltning og arealforvaltning i 5 kommuner.

Midlene til kommuneretta tiltak over kap. 1144, post 77 er brukt til en 2-dagers samling for kommunal landbruksforvaltning 3.-4. mars med tema SMIL (spesielle miljøtiltak i landbruket), NMSK (nærings- og miljøtiltak i skogbruket) samt klimautfordringene i landbruket.

25.2 Landbrukspolitisk dialog med kommunene

Landbrukspolitisk dialog med kommunene foregår på flere arenaer. Fylkesmannen har årlige møter med kommuneledelsen og besøker utvalgte kommuner. Foruten dialogen rundt forvaltningsoppgavene, er kommuneplanene den viktigste arenaen for dialog, spesielt om kulturlandskaps- og jordvernutfordringer. Her er Fylkesmannens og fylkeslandbruksstyrets strategidokument for jordvern og kulturlandskap førende. Fylkesmannen gir innspill til landbruksplaner og forslag til kjerneområder landbruk/ langsiktige grenser.

Det har ikke vært ressurser til å følge opp kommunenes arbeid med klima- og energiplaner i tilstrekkelig grad, men høsten 08 ble Fylkesmannen med i et arbeid om dette i regi av SNR (samarbeidsrådet for nedre Romerike).

Kommunal landbruksforvaltning i mange kommuner har fått tilleggsoppgaver og strammere ressurser, noe som i flere tilfeller har ført til dårligere kvalitet på saksbehandlingen enn ønskelig.

Samarbeidet med KS regionalt er sporadisk og ikke omfattende.

25.3 Miljøvirkemidlene i jordbruket og de økonomiske virkemidlene i skogbruket

Resultatområde 26 Jord- og landskapsressurser

26.1 Jordvern og kulturlandskap

Punktene 1-5 gjelder også som rapportering for 26.2.

1. Behov for tiltak og endret virkemiddelbruk - arealplanlegging

- Det bør gis nasjonale føringer for bruk av regionale virkemidler i ny pbl når det gjelder jordvern og kulturlandskap.
- Overgang fra DMK til AR5 vil gjøre rapportering av dyrkbare arealer vanskeligere for kommunene. Det er ønskelig at egenskapen dyrkbare skogarealer inngår i datasettet.

2. Utfordringer - nasjonalt jordvernmål

- Det er trolig vesentlig underrapportering i KOSTRA
- Det ser ut til å bli vanskelig å nå nasjonalt jordvernmål. Byggeområder på jordbruksareal som ligger inne i tidligere kommuneplaner er en av årsakene til at omdisponering er lite redusert i Oslo og Akershus. Svært stort arealpress i regionen er en annen årsak.

3. Aktiviteter - nasjonalt jordvernmål

- Oppdatert statistikk for omdisponering av dyrka og dyrkbar jord over flere år er publisert. Gamle og nye markslagskart for noen kommuner er sammenlignet for å kontrollere "holdbarheten" av kostrarapporteringen.
- Miljøstatus.no: Kapittel om jordvern og statistikk er under oppdatering.
- Landbruksavdelingen har holdt innlegg om jordvern- og landbrukshensyn og deltatt på samlinger for/i kommunene om arealplanlegging. Avdelingen deltar også i embetets felles plangruppe.
- Hensynet til jordvern, kulturlandskap og landbruk, samt aktuelle strategier for å sikre jordvern og kulturlandskap spilles inn i alle aktuelle plansaker. Til kommuneplaner gis det innspill om kommunen som landbruksmyndighet og muligheter innen næringutvikling, areal/kulturlandskap, miljø og klima/energi.
- Fylkeslandbruksstyret/Landbruksavd har behandlet 27 innsigelser til konfliktfylte arealplaner. Omlag 15 innsigelser er nye i 2008.
- Det er fremmet 3 klager på vedtatte dispensasjoner som gjelder fradeling/ omdisponering av dyrka mark.
- Totalt har Landbruksavdelingen/Fylkeslandbruksstyret behandlet eller gitt uttalelse til ca 300 plansaker, hvorav 1 fylkesdelplan, 19 kommuneplaner/ kommunedelplaner, 168 reguleringsplaner (off ettersyn og varsel), ca 100 dispensasjoner og 1 konseptvalgutredning samferdsel.

4. Kulturlandskap

- Arealplanlegging: Det store antall dispensasjoner i noen kommuner er utfordrende, og fører oftest til en fragmentering av kulturlandskapet.

5. Annet

- Kjerneområder / langsiktige grenser er lagt inn i mange kommuneplaner, men vi savner ofte en faglig vurdering av grunnlaget for utvelgelsen.

6. Utvalgte kulturlandskap

- Utvalgte kulturlandskaper er kartlagt, tiltak er foreslått og foreløpige kostnadsberegninger er gjennomført. Rapporter for et område i Nannestad kommune og 2 områder i Oslo kommune er sendt SLF til godkjenning innen fristen. I ettertid er 20 områder godkjent for tilskudd i 2009, Lyshaug-Nordre Eik i Nannestad og markaplassene i Oslo.

26.2 Samfunnsplanlegging

For rapporteringskrav til 26.2 punkt 1 (med unntak av verneplaner), se rapportering for 26.1 punkt 1-5. Innspillene til kommuneplanene med grunnlag i strategien for jordvern og kulturlandskap er det viktigste middelet for å sikre landbrukets arealinteresser.

Verneplaner - innsatsen har i stor grad vært rettet mot arbeidet med markalov.

Konsekvensutredninger: innspill er i hovedsak knyttet til arealplaner. Konsekvensutredninger for jordressurser og kulturlandskap er ofte begrensede.

Klima- og energiplaner: Det er en utfordring å gi konkrete innspill til kommunenes arbeid med klima- og energiplaner. Innspill gis i hovedsak i forhold til skogbruk/bioenergi gjennom deltakelse i regionrådene. Se også oppfølging på resultatområde 21.2 og 25.

Bruk og nytte av data fra Geovekst og Norge digitalt

Fylkesmannen har i samarbeid med Akershus fylkeskommune etablert en kartinnsynsløsning, "KartInAkershus", til bruk i saksbehandlingen hos de to etatene. Løsningen er også integrert med ePhorte. I noen tilfeller benyttes løsningen av eksterne parter i forbindelse med spesielle søknader. Dette omhandles under Landbruksavdelingens nytte.

I tillegg til internett-løsningen, og ArcGIS benyttes også kartapplikasjonene LGIS og Arealis-GIS (som er etablert i programvaren ArcView 3.x)

Data fra Geovekst og Norge digitalt gir en bedre kvalitet på beslutningene som fattes. I tillegg gir kartløsningene en effektivitetsgevinst, ved at behovet for befaringer blir mindre. Det brukes noe tid på å tilrettelegge høringsutkast av kommuneplaner, noe som bidrar til en enklere utsjekking av viktige områder i plansaksbehandlingen.

***Miljøvern*avdelingen**

Bruk/nytte:

- Saksutredninger: Uttalelser i plan- og enkeltsaker - rask fremfinning av aktuelle konflikt-områder
- Kvalitetssikring av stedfestet informasjon i nasjonale databaser
- Utarbeiding av verneplaner
- Ulike temakart; sårbarhetsanalyser med mer
- Arealdokumentasjon
- Dokumentasjon av tiltak
- Informasjon til allmennheten
- Konflikt- og analysekart ("scenario")
- Div. prosjekter

***Landbruks*avdelingen**

Bruk/nytte:

- Saksutredninger: Uttalelser i plansaker, fradelinger, konsesjoner og omdisponeringer.
- Analyser over hvor mye dryka- og dyrkbar mark som vil gå med til foreslåtte tiltak
- Arealplaner: Landbruksplaner
- Geografiske analyser (Konflikt-, konsekvens- og trendanalyser ("scenario"))
- Arealdokumentasjon: Endringer i arealbruk osv.
- Kartografisk fremstilling av statistikk.
- Fastsetting av tilskudd (utarbeiding av RMP-kriterier og tilgjengeliggjøring av denne informasjonen på kartinnsynsløsning for brukerne)
- Informasjon til brukere (kommunen, fylkeslandbruksstyret, den enkelte bruker)
- Skogbruksplanlegging
- Dokumentasjon av tiltak
- Div. prosjekter

***Beredskaps*avdelingen**

Bruk/nytte:

- Behandling av plansaker
- Krisehåndtering
- Konflikt- og analysekart ("scenario")
- Ulike Temakart; sårbarhetsanalyser med mer
- Div. prosjekter

***Utdannings*avdelingen**

Bruk/nytte:

- Behandling av skolevei-saker (sikker/usikker skolevei/alternative veier)
- Skolekrets-tilhørighet
- Geografisk beliggenhet av skolene i en kommune
- Skolestruktur og skolekretsgrenser

Helseavdelingen

Bruk/nytte: Liten eller ingen bruk. Avdelingen mener de kan ha god nytte av GIS og geodata, men må først ha tid til å opparbeide brukerkompetanse.

Utfordring/målsetting:

- Helseavdelingen bør ha tilstrekkelig kunnskap til å bruke GIS der det er hensiktsmessig i det helsefremmende og forebyggende arbeid
- Helse- og sosialmessig beredskap

Juridisk avdeling

Bruk:

Klagesaker etter plan- og bygningsloven.

Utfordring:

Juridisk avdeling mener det er behov for tilgang til FKB-data for Oslo og ortofoto for disse områdene, før de vil bli storbrukere av GIS og geodata. Skråfoto brukes der sakene ligger innenfor strandsonen, og fylkesmannen har dekning for området.

Sosial- og familieavdelingen

Bruk/nytte: Liten eller ingen bruk. Avdelingen mener de kan ha god nytte av GIS og geodata, men må først ha tid til å opparbeide brukerkompetanse.

Utfordring/målsetting:

- Sosial- og familieavdelingen bør ha tilstrekkelig kunnskap til å brukes GIS der det er hensiktsmessig i ivaretagelsen av barn og unges interesser i planleggingen
- Sosial- og familieavdelingen bør kunne bruke verktøyet i saksbehandling knyttet til RPR for barn og unge.
- Sosial- og familieavdelingen bør ha tilstrekkelig kunnskap til å bruke GIS som illustrasjon og verktøy i veiledning av og i samarbeid med Barnerepresentantene i kommunene.
- Sosial- og familieavdelingen ønsker å stimulere til kartlegging av barnearealer i kommunene for å styrke ivaretagelsen av barn og unges interesser i arealsaker.

Ressursrapportering

Resultatområde	FMOA	Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	
Resultatområde 21	276	276	0
Resultatområde 22	164	164	0
Resultatområde 23	60	60	0
Resultatområde 24	126	126	0
Resultatområde 25	96	96	0
Resultatområde 26	117	117	0
Sum:	839	0	839 0

Kunnskapsdepartementet

Resultatområde 31 Tilsyn og forvaltningsoppgaver på utdanningsområdet

31.1 Tilsyn

Utdanningsavdelingens totale ressursbruk på tilsynsområdet for 2008 er økt med ca 1,3 årsverk i forhold til 2007 (fra 3,5 til 4,8).

Fylkesmannen har brukt GSI statistikken, nasjonale kvalitetsvurderinger, kommuneprofiler, klagesaker, samt henvendelser fra publikum og presse som grunnlag for sin risikovurdering. Når beslutningen om tilsyn er fattet, har all tilgjengelig informasjon om kommuner/skoler, private og offentlige, blitt vurdert i et fagmøte der hele avdelingen har kommet med innspill.

Kvaliteten i tilsynsarbeidet er styrket ved teamorganisering. Hver tilsynsgruppe har bestått av minst tre personer med ulik kompetanse. I tillegg til å gi økt kvalitet og minsket sårbarhet ved gjennomføring av tilsynene, har teamorganiseringen også ført til verdifull kompetanseheving.

Resultatet for 2008 er stedlig tilsyn med tre kommuner og tre private skoler, samt skriftlig tilsyn etter opplæringsloven § 8-2 og privatskoleloven § 2-4. Tilsynet etter opplæringsloven § 8-2 og Stortingets forutsetninger avdekket mulige lovbrudd ved totalt 12 skoler fordelt på to kommuner i Akershus, samt Oslo kommune. 4 fikk pålegg, som ble etterkommet.

Fylkesmannen åpnet i oktober 2007 et bredt tilsyn med John Bauer Oslo A/S. Tilsynet, som ble avsluttet våren 2008, avdekket mange brudd på privatskoleloven og forskriftene til denne.

Høsten 2008 gjennomførte vi en pilotering av nasjonalt tilsyn for 2009 med to kommuner. Tilsynet med John Bauer Oslo A/S og pilotering av nasjonalt tilsyn for 2009 har vært svært omfattende og ressurskrevende.

Fylkesmannen har i tillegg brukt betydelige ressurser på oppfølging og avslutning av tidligere tilsyn fra 2007. Dette gjelder bl.a. de skriftlige tilsynene rettet mot 9 kommuner i forhold til § 5-7 og 6 kommuner i forhold til § 4a-2, tilsynene med tre steinerskoler, Soon sjøskole og Bærum kommune, jf. årsrapporten for 2007.

Vi viser til egen rapportering av tilsynet med timetall i videregående opplæring som ble oversendt Utdanningsdirektoratet i mai 2008. Bruk av ressurser inngår i totaloversikten på tilsynsområdet.

Ressursbruk i forbindelse med felles nasjonalt tilsyn 2008, 30 ukeverk, er rapportert særskilt. Ressursbruken inngår i totaloversikten over ressursbruk på tilsynsområdet.

Tilsynsaktiviteten er en del av utdanningsområdet som følges med stor interesse, noe som bl.a. innsynsbegjæringer fra enkeltpersoner og presse bekrefter.

Utdanningsavdelingen har gjennomført en kvalitativ undersøkelse basert på erfaringer fra tilsynsarbeidet. Tema for undersøkelsen har vært "Felles nasjonalt tilsyn - og betydningen av juridisk og pedagogisk skjønn."

Undersøkelsen er gjennomført av Kirsten Sivesind, Institutt for lærerutdanning og skoleutvikling. Rapporten vil bli offentliggjort og publisert som første rapport i Act Didactica 2009.

Tilsynsoversikt utdanningsområdet

	Tilsynsobjekt	Tema/Myndighetskrav	Avvik	Merknad	Pålegg	Metode	Kommenter
FMOA					☐		
FMOA	Aurskog-Høland kommune, Hofmoen skole	§ 8-2 og Stortingets forutsetning	Gj.sn.gr.str.ord.underv.:14,64 Gj.kl.gr.str.gml.deling:14,33		☒	Skriftlig	
FMOA	Aurskog-Høland kommune, Setskog Oppvekstsenter	§ 8-2 og Stortingets forutsetning	Gj.sn.gr.str.ord.underv.:18,59 Gj.kl.gr.str.gml.deling:14,75		☒	Skriftlig	
FMOA	Ski kommune, Finstad skole	§ 8-2 og Stortingets forutsetning	Gj.sn.gr.str.ord.underv.:19,63 Gj.kl.gr.str.gml.deling:19,53		☐	Skriftlig	
FMOA	Oslo kommune, Bakås skole	§ 8-2 og Stortingets forutsetning	Gj.sn.gr.str.ord.underv.:25,69 Gj.kl.gr.str.gml.deling:21,88		☐	Skriftlig	
FMOA	Oslo kommune, Hovin skole	§ 8-2 og Stortingets forutsetning	Gj.sn.gr.str.ord.underv.:27,97 Gj.kl.gr.str.gml.deling:26,70		☐	Skriftlig	

Årsrapport 2008 Fylkesmannen i Oslo og Akershus - Innhold:

FMOA	Oslo kommune, Jeriko skole	§ 8-2 og Stortingets forutsetning	Gj.sn.gr.str.ord.underv.:20,69 Gj.kl.gr.str.gml.deling:20,25		☐	Skrifflig	
FMOA	Oslo kommune, Ljan skole	§ 8-2 og Stortingets forutsetning	Gj.sn.gr.str.ord.underv.:20,99 Gj.kl.gr.str.gml.deling:17,50		☒	Skrifflig	
FMOA	Oslo kommune, Nedre Bekkelaget skole	§ 8-2 og Stortingets forutsetning	Gj.sn.gr.str.ord.underv.:19,87 Gj.kl.gr.str.gml.deling:18,62		☒	Skrifflig	
FMOA	Oslo kommune, Skullerud skole	§ 8-2 og Stortingets forutsetning	Gj.sn.gr.str.ord.underv.:27,37 Gj.sn.kl.str.gml.deling:22,70		☐	Skrifflig	
FMOA	Oslo kommune, Toppåsen skole	§ 8-2 og Stortingets forutsetning	Gj.sn.gr.str.ord.underv.:28,75 Gj.kl.gr.str.gml.deling:21,87		☐	Skrifflig	
FMOA	Oslo kommune, Tveita skole	§ 8-2 og Stortingets forutsetning	Gj.sn.gr.str.ord.underv.:23,53 Gj.kl.gr.str.gml.deling:21,44		☐	Skrifflig	
FMOA	Oslo kommune, Tøyen skole	§ 8-2 og Stortingets forutsetning	Gj.sn.gr.str.ord.underv.:32,90 Gj.kl.gr.str.gml.deling:22,71		☐	Skrifflig	
FMOA	Gjerdrum kommune	§ 13-10 andre ledd	Gjerdrum kommune oppfyller ikke kravet til et forsvarlig system knyttet til organisering av elever i grupper, jf. opplæringsloven § 13-10 andre ledd		☒	Systemrevisjon	Pilot nasj. tilsyn 2009
FMOA	Lørenskog kommune	§ 13-10 andre ledd	Lørenskog kommune oppfyller ikke kravet til et forsvarlig system knyttet til organisering av elever i grupper, jf. opplæringsloven § 13-10 andre ledd		☒	Systemrevisjon	Pilot nasj. tilsyn 2009
FMOA	Oslo kommune	§ 8-2	Oslo kommunes elitetilbud i ballett ved Ruseløkka skole er i strid med opplæringslovens krav til gruppeorganisering etter opplæringsloven § 8-2 første ledd		☒	Skrifflig	
FMOA	Oslo kommune	§ 13-2	Oslo kommune, Utdanningsetaten, har et omfattende kvalitetssikringssystem, men dette sikrer ikke fullt ut at elever i barnevernsinstitusjoner får ivaretatt sine rettigheter etter opplæringsloven kap 5, jf. opplæringsloven § 13-10 andre ledd.		☒	Systemrevisjon	

FMOA	John Bauer Oslo A/S	Privatskoleloven: § 2-2, § 2-3, § 3-1, § 3-6, § 3-9, § 3-10, § 4-1, § 4-2, § 4-2, § 5-2, § 5-3, § 5-4, § 6-3, Økonomiforskrift til privatskoleloven	<p>Avvik 1 Styret ved John Bauer Oslo AS har ikke et forsvarlig system som sikrer at skolen blir drevet i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Avvik 2 Skolen har ikke hatt en forsvarlig ledelse som har sikret at lov og forskrift ble fulgt. Avvik 3 John Bauer Oslo AS har pådratt seg kostnader som innebærer at offentlige tilskudd og skolepenger ikke har kommet elevene til gode. Avvik 4 John Bauer Oslo AS har ikke dokumentert at elevene har fått opplæring i samsvar med fag- og timefordeling i Reform -94 og i Læreplan for Kunnskapsløftet. Avvik 5 Skolen sikrer ikke at elever med særskilte behov får spesialundervisning. Avvik 6 Skolen har ikke fulgt bestemmelsene i privatskoleloven med forskrifter når det gjelder elevvurdering og dokumentasjon. Avvik 7 Skolen har ikke fulgt saksbehandlingsreglene for klage på vurdering av elever. Avvik 8 Skolens system for registrering av elevenes frammøte og fravær gir ikke Fylkesmannen grunnlag for å kontrollere om utbetaling av tilskudd er basert på riktig elevtall. Avvik 9 Skolens har ikke et system som sikrer riktige elevdata til elevenes hjemfylker. Avvik 10 Skolen har ikke gjennomført obligatorisk nasjonal elevundersøkelse våren 2007.</p>	<p>Merknad 1 Ansattes arbeidsavtaler inneholder bestemmelser om utbetaling av bonus. I intervju blir det av flere opplyst at bonus ikke er utbetalt. Det synes uklart hva som eventuelt skal utløse bonus. Det ble både påpekt at ledelsen ønsket å praktisere et system med prestasjonslønn, og det ble sagt at bonus skal utbetales "dersom skolen/virksomheten går godt". Merknad 2 Vedtektene for John Bauer Oslo AS § 10 om hva som skal behandles på den ordinære generalforsamlingen, har i pkt. 4 følgende bestemmelse: "Anvendelse av overskudd eller dekning av underskudd i henhold til den fastsatte balanse, samt utbetaling av utbytte". Vedtektene er ordinære vedtekter for aksjeselskap, men utbetaling av utbytte ville være i strid med privatskoleloven. Skolens eiere opplyser at de er kjent med dette.</p>	■	Systemrevisjon	
FMOA	Den norske skole Costa Blanca	Privatskoleloven: § 2-2, § 2-3, § 3-1, § 3-4, § 3-6, § 3-9, § 3-10, § 4-1, § 4-2, § 4-3, § 5-1, § 5-2, § 6-2, § 6-3, Økonomiforskrift til privatskoleloven	<p>Avvik 1: Inntaksreglementene for grunn- og videregående skole er ikke utformet i samsvar med kravene i privatskoleloven. Avvik 2 Styret har fastsatt en høyere sats for skolepenger i videregående skole enn det loven gir adgang til. Avvik 3 Skolen behandler ikke politiattester i samsvar med kravene i forskrift til privatskoleloven. Avvik 4 Skolens styre har ikke gjort revisor kjent med ny økonomiforskrift til privatskoleloven. Avvik 5 Skolens registrering av elevenes frammøte og fravær er ikke utført i samsvar med kravene i økonomiforskriften. Avvik 6 For skoleåret 2007/ 2008 er det utbetalt tilskudd for tre elever på barnetrinnet som ikke er tilskuddberettiget</p>	<p>Merknad 1: Skolereglementet for videregående skole, vedtatt av skolens styre 21.09.07, er ikke oppdatert i forhold til privatskoleloven og har uklare regler for bortvisning. Merknad 2 Det går i mange tilfeller lang tid fra vedtak om spesialundervisning foreligger til individuelle opplæringsplaner (IOP) blir ferdigstilt.</p>	■	Systemrevisjon	
		Privatskoleloven: § 2-2, § 2-3, § 2-4, § 3-1, § 3-4,	<p>Avvik 1. Skolens registrering i Spania oppfyller ikke privatskolelovens krav til registrering. Avvik 2 Skolens styre har ikke et forsvarlig system for vurdering av om kravene i gjeldende lover og forskrifter blir oppfylt. Styret har heller ikke et forsvarlig system for å følge opp resultatet fra nasjonale kvalitetsvurderinger. Avvik 3: Inntaksreglementene for grunn- og videregående skole er ikke utformet i samsvar med kravene i privatskoleloven. Avvik 4 Ordensreglementene er ikke utformet</p>				

FMOA	Den Norske Skole Costa del Sol	§ 3-6, § 3-9, § 3-10, § 4-1, § 4-2, § 4-3, § 5-1, § 5-2, § 5-3, § 5-4, § 6-2, § 6-3, § 7-1, Økonomiforskrift til privatskoleloven	i samsvar med kravene i privatskoleloven, og reglementet for videregående opplæring er ikke oppdatert i forhold til gjeldende regelverk. Avvik 5 Individuelle opplæringsplaner (IOP) er ikke oppdatert og ferdigstilt i samsvar med vedtak om spesialundervisning. Avvik 6 Skolens registrering av elevenes frammøte og fravær er ikke utført i samsvar med kravene i økonomiforskriften. Avvik 7 Skolens krav til betaling av innmeldingsavgift fra elever er ikke i samsvar med gratisprinsippet i privatskoleloven. Avvik 8 Skolens årsregnskap for 2007 er ikke oppstilt i henhold til kravene i økonomiforskrift til privatskoleloven	☒	Systemrevisjon og stikkprøvekontroll	
FMOA	Spin Off Forstudium	Privatskoleloven § 2-4	Ingen avvik	☐	Skriftlig	
FMOA	Heltberg Gymnas	Privatskoleloven § 2-4	Ingen avvik	☐	Skriftlig	
FMOA	Nyskolen i Oslo	Privatskoleloven § 2-4	Nyskolen i Oslo har ikke dokumentasjon fra Plan- og bygningssetaten og Brann- og redningssetaten på at skolens lokaler i Akersveien 26 er godkjent til undervisningsformål.	☒	Skriftlig	
FMOA	Urtehagen videregående friskole	Privatskoleloven § 2-4	Urtehagen videregående friskole kan ikke dokumentere at skoleanlegget i Grønland 12 har nødvendige kommunale godkjenninger.	☒	Skriftlig	

31.2 Klagesaksbehandling

Summen av saker som fremkommer i tabellen er lavene enn antallet klagesaker som er behandlet i 2008.

Klager på skoleskyss

Det har vært mange klager på skoleskyss i Nittedal etterat kommunen våren 2008 endret sine egne retningslinjer. Ruter AS har voertatt ansvaret for skoleskyss for elever som har mer enn 2 eller 4 km skolevei i Oslo og Akershus. Dette har også utløst en rekke klager etter kontrolloppmålinger av elevers skolevei. Flere vedtak er blitt opphevet og sakene sendt tilbake for ny behandling.

Klager på standpunkt karakter

Det er til sammen behandlet 321 klager på standpunkt karakter i 2008. Ca 73 % av klagerne fikk medhold. Dette er en økning i forhold til 2007 hvor andelen som fikk medhold var på 65 %. Avgangselevene fra grunnskolen 2008 er det første kullet som er vurdert etter den nye læreplanen i alle fag. Det er naturlig å anta at dette er årsaken til den økte medholdsprosenten. Den vanligste årsaken til medhold er at faglærers begrunnelse ikke viser tilstrekkelig bredde i henhold til læreplanens hovedområder og kompetansemål.

Det er i overveiende grad klaget på standpunkt karakterer i de praktisk/estetiske fag. Antallet klager i praktisk/estetiske fagutgjør 64 % av alle klagen, disse fordeler seg i stigende rekkefølge på Kunst og håndverk, Musikk, Kroppsøving samt Mat og helse.

I 2007 lå medholdsprosenten i de praktiske/estetiske fagene markant høyere enn for fagene samlet. Det er verdt å merke seg at dette ikke er tilfellet i 2008. For 2008 er medholdsprosenten for praktisk/estetiske fag 74 %.

Behandling av klage på karakter til skriftlig eksamen

Se resultatområde 31.5.

		Type klage	Medhold/Delvis medhold	Avslag	Sum
FMOA	Klage i grunnskolen	Nærskole § 8.1. 1. ledd	0	47	47
FMOA	Klage i grunnskolen	Skolebytte § 8.1. 2. ledd	0	49	49
FMOA	Klage i grunnskolen	Skoleskyss, gratis § 7-1	11	15	26
FMOA	Klage i grunnskolen	Spesialundervisning § 5-1	13	20	33

Årsrapport 2008 Fylkesmannen i Oslo og Akershus - Innhold:

FMOA	Klage i grunnskolen	Spesialundervisning § 4a-2	3	1	4
FMOA	Klage i grunnskolen	Fremskutt skolestart § 2-1 3. ledd	1	3	4
FMOA	Klage i grunnskolen	Psykososialt arbeidsmiljø § 9a-3	2	2	4
FMOA	Klage i grunnskolen	Permisjoner § 2-11	0	2	2
FMOA	Klage i grunnskolen	Opplæring i hjemmet § 2-13	0	1	1
FMOA	Klage i grunnskolen	Bortvising § 2-10	0	2	2
FMOA	Klage i grunnskolen	Oppførsel Forskr. § 5-13	3	0	3
FMOA	Klage i grunnskolen	Ordenskarakter Forskr. § 5-13	1	0	1
FMOA	Klage i grunnskolen	Muntlig avgangsprøve Forskr. § 5-10	6	5	11
FMOA	Klage i grunnskolen	Fritak for vurdering § 3-6	2	1	3
FMOA	Klage i grunnskolen	Standpunktkarakter Forskr. § 5-12	229	79	308
FMOA	Klage i grunnskolen	Særskilt språkopplæring § 2-8	0	4	4
FMOA	Klage i grunnskolen	Grunnskoleopplæring for voksne § 4a-1	3	0	3
FMOA	Klage i grunnskolen	Andre typer klager (avvisningsvedtak)	0	1	1
FMOA	Klage i videregående opplæring	Bortvising § 3-8	0	1	1
FMOA	Klage i videregående opplæring	Særskilt inntak § 3-1	0	3	3
FMOA	Klage i videregående opplæring	Spesialundervisning § 5-1	1	0	1
FMOA	Klage i videregående opplæring	Andre typer klager (avvisningsvedtak)	0	2	2
FMOA	Klage i private skoler	Inntak videregående § 3-1	1	1	2
FMOA	Klage i private skoler	Standpunktkarakter Forskr. § 5-12	6	7	13
FMOA	Klage i private skoler	Spesialundervisning § 3-6, jf. oppl. § 5-1	2	2	4
FMOA	Klage i forbindelse med spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder	§ 5-7	3	2	5

31.3 Grunnskolens informasjonssystem, GSI**31.4 Informasjon og veiledning****31.5 Eksamen og nasjonale prøver**

Manglende eller dårlig funksjonalitet i PAS har vært et gjennomgående problem i forbindelse med eksamensarbeidet. Problemene er fortløpende rapportert i PAS-hjelp.

Til tross for at det var forventet en effektivisering ved avvikling av eksamen i grunn- og videregående skole, medførte innføring av PAS vesentlig merarbeid. Ressursbruken økte med 0,7 årsverk i forhold til våren 2007. I tillegg har det vært brukt betydelig mer overtid enn tidligere. Økt ressursbruk har i stor grad vært knyttet til brukerstøtte.

Behandling av klage på karakter til skriftlig eksamen, jf. resultatområde 31.2:

Fylkesmannen avviklet i juli nasjonal klagebehandling for skriftlig eksamen i norsk for grunnskolen. 670 klager ble behandlet. For 195 klager (29,1 %) ble karakteren endret etter klage. Av disse ble 9 karakterer satt ned og 9 karakterer ble satt opp med mer enn 1 karakter. Det totale antall klager i 2008 er høyere enn i 2007. Dette skyldes at hovedmål og sidemål i 2008 ble sensurert samlet.

31.7 Tilskuddsforvaltning

31.8 Koordinering av sensur for sentralt gitt eksamen i videregående opplæring

31.9 Forvaltning av private skoler i utlandet

Informasjon og veiledning

Fylkesmannen gir informasjon og veiledning om gjeldende regelverk og mål i nasjonal utdanningspolitikk. Dette skjer primært gjennom hyppig kontakt på e-post og telefon direkte med skolene. I tillegg arrangerte Fylkesmannen en to-dagers samling i februar der tema var Kunnskapsløftet og endringer i lov og forskrifter.

Gjeldende lov og forskrifter er på flere områder fortsatt uklare med hensyn til forvaltning av norske private skoler med rett til statstilskudd i utlandet. Skolene etterspør mye veiledning knyttet til lovtolkning/lovforståelse.

Kravet i privatskoleloven til registrering i Enhetsregisteret eller tilsvarende register, jf. privatskoleloven § 2-2 og at skolens styre skal være oppnevnt i samsvar med det rettsgrunnlaget skolen blir drevet etter, jf. privatskoleloven § 5-1, stiller ekstra krav til skolene i utlandet. For flere av skolene gjelder at registreringen i vertslandet ikke ivaretar kravet til registrering etter privatskoleloven. Som følge av dette har to av skolene i Spania valgt å endre rettssubjekt fra foreldreforening til stiftelse. En tredje skole er pålagt å foreta endringer for å oppfylle kravet til registrering. Prosessene i forbindelse med endring av rettssubjekt har ført til store konflikter i skolemiljøet, noe som igjen har medført økt behov for veiledning.

Tilsyn

Det er fortsatt stort behov for å gjennomføre tilsyn med de norske skolene i utlandet. Grunnet ressursituasjonen har det ikke vært mulig å gjennomføre denne oppgaven på en tilfredsstillende måte. I 2008 er det gjennomført stedlig tilsyn med Den norske skolen Costa Blanca og Den norske skolen Costa del Sol, jf. resultatområde 31.1 Tilsyn.

GSI

Rapporteringen i GSI danner grunnlag for beregning av f. eks. midler til kompetanseutvikling. Det er derfor av stor betydning at skolene rapporterer riktige elevtall. Veiledningene som foreligger for rapportering i GSI er fortsatt mangelfulle for norske skoler i utlandet, jf. resultatområde 31.3 GSI.

Eksamen i grunnskolen

Ved sentralt og lokalt gitt eksamen i grunnskolen er ansvar for trekking av fag og praktisk gjennomføring delegert til Fylkesmannen, jf. forskrift til privatskoleloven §§ 3-17 og 3-18. Fylkesmannen oppnevner også sensorer fra Norge til lokalt gitt eksamen for skolene som ligger i Europa.

Rapportering for tilskuddsordningen ”kompletterende undervisning”, se resultatområde 31.7 Tilskuddsforvaltning.

31.10 Pedagogisk-psykologisk tjeneste for elever ved norske private skoler i utlandet

Ventetiden på sakkyndige utredning er akseptabel. Ventelistene er ikke lenger enn for sammenlignbare kommuner i Norge. Det er i 2008 behandlet 93 meldinger om spesialundervisning. I tillegg kommer de elevene som er vurdert, men som ikke er tilrådd spesialundervisning og arbeid med elever, foresatte og skoler som har henvendt seg til PPT-utland av andre grunner. Vi har som målsetting at ingen elever skal ha sakkyndige utredninger som er eldre enn tre år og greier i all hovedsak å oppfylle dette.

Antall elever i barne- og ungdomsskoler:	789 elever
<u>Antall elever i videregående:</u>	<u>197 elever</u>
Sum:	986 elever

Antall elever med spesialundervisning i % av antall elever totalt = 10,6 %.

Dette tallet er høyere enn for sammenlignbare kommuner i Norge.

Skoleår elevtimer	Meldinger om Tildelt elevtimer spesialunderv.	Omsøkt + ass.timer
05/06 22183	98	19364
06/07 27411	95	21600
07/08 25665	84	24727
08/09 37667 (Pr.010109)	93	32600

2008 = 46 nye henvisninger

2007 = 38 nye henvisninger

2006 = 61 nye henvisninger

2005 = 43 nye henvisninger

Det er store utskiftninger blant elevene som blir henvist til PPT-utland. Av 93 elever som fikk spesialundervisning var 37 % nye. Denne utskiftningen er langt større enn det vi finner i Norge.

Økningen i omsøkte og tildelte timer antyder også at elevene ved utenlandsskolene som får spesialundervisning, har stadig større hjelpebehov. Dette blir bekreftet ved kontakten med skolene. Det er flere elever med betydelig funksjonshemming nå enn tidligere.

Det arbeides kontinuerlig med å bedre kvaliteten på malene, og fylkesmannen har utarbeidet et internt rapporteringsskjema til skolene for å strukturere pedagogisk rapport. Dette gjelder elever som har behov for spesiell hjelp.

Det er dessuten kontinuerlig behov for skolering. Bedre forvaltningskompetanse hos ledere, spesialpedagogiske koordinatorene og lærere er et kontinuerlig arbeid for skolenes eiere. I 2008 er det utviklet ny mal for pedagogisk rapport, med forslag til innhold. Skolenes forarbeid før besøk fra PPT-utland er gjennomgått. Dette har gjort at kvaliteten på de pedagogiske rapportene har økt. PPT-utlands rolle er spesifisert i rutinebeskrivelsen "Melding om ressurser til Fylkesmannen".

PPT-utland driver utstrakt bruk av veiledning til skolene på telefon og e-post. Som en kvalitetssikring, ber vi også skolene om å sende PPT-utland individuelle læreplaner til uttalelse, før de blir vedtatt. Dette arbeidet har pågått kontinuerlig i flere år og begynner nå å komme på plass.

PPT-utland arbeider også for å få en mer effektiv organisering av spesialundervisningen. Dette blir drøftet med skolens ledelse ved hvert skolebesøk.

Resultatområde 32 Oppgaver tilknyttet Kunnskapsløftet og annet utviklingsarbeid

32.2 Kompetanseutvikling

Fylkesmannen har i 2008 hatt to informasjonsmøter med kommunale og fylkeskommunale skoleeiere i regionen. I tillegg er det avholdt et todagers møte for ledere og styrerepresentanter fra private skoler i Oslo, Akershus, Østfold og Telemark samt de norske skolene i utlandet. Følgende temaer er presentert:

- St. meld. nr. 31 (2007 -2008) Kvalitet i skolen
- Hva kan kommunen/ungdomsskolen gjøre med "frafallet" i videregående opplæring?
- Elevmedvirkning og elevenes arbeidsmiljø

- Læreplan i utdanningsvalg og ny § 1-14 i opplæringsloven
- Evaluering av Kunnskapsløftet - Reformens forutsetninger
- Oppsummering av tilsynet 2008 – planer for 2009
- Styring i utvikling! Om hensyn og dilemmaer i tilsyn av skolen
- Hva nå? - Etter ”St. meld. nr. 31(2007 – 2008) Kvalitet i skolen”, jfr. nytt statsbudsjett
- Vurdering - bl.a. behandling av klager på standpunkt, gjennomføring av eksamen, bruk av PAS
- Hva er ”Fagdidaktisk IKT-kompetanse”? - Presentasjon av arbeid i Lærende nettverk
- Digital kompetanse i det 13 årige løpet

Fylkesmannen har veiledet skoleeiere i utarbeidingen av planer og sett til at det rapporteres om gjennomførte kompetanseutviklingstiltak.

I 2007 initierte Fylkesmannen et forum for kommunale og fylkeskommunale skoleeiere der problemstillinger knyttet til implementering av kunnskapsløftet, bruk og nytte av nasjonale vurderings- og kvalitetssikringssystemer og andre aktuelle temaer presenteres og drøftes. Et arbeidsutvalg har ansvar for nettverket som driftes av en tidligere skolesjef. Nettverket har fire møter i året i tillegg til en studietur. Studieturen 2008 var lagt til Paris.

Fylkesmannen har bidratt til gjennomføring av strategien for kompetanseutvikling i grunnsopplæringen ved å tildele statlige midler etter særskilte søknadsrunder.

Videre har Fylkesmannen bidratt til koordinering av arbeidet med kompetanseutviklingsstrategien gjennom å stimulere til samarbeid og nettverk om kompetanseutvikling mellom skoleeiere, KS og lærerorganisasjonene i et regionalt reformforum som har hatt fire møter i 2008. Fylkesmannen har også hatt møte med ledelsen ved Høgskolen i Akershus, Universitetet for miljø og biovitenskap, Høgskolen i Oslo og Institutt for lærerutdanning og skoleutvikling ved Universitetet i Oslo. Det har vært jevnlig kontakt med etter- og videreutdanningsansvarlige ved alle lærerutdanningsinstitusjonene samt UNIVETT ved Universitetet i Oslo.

Støtte til etterutdanning i lesing for lærere i kommuner som har svake resultater på de nasjonale prøvene ble gitt til en kommune i Oslo og Akershus. Tildeling av midler ble gjennomført i samsvar med oppdrag.

I forbindelse med høringsarbeidet om ny læreplanen i religion, livssyn og etikk arrangerte Fylkesmannen på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet et høringsmøte for regionen 7. mars 2008. Konferansen hadde bred deltakelse og ble gjennomført i samsvar med oppdraget.

Fylkesmannen møter i det nasjonale nettverket for skoleledelse på vegne av 5- fylkesamarbeidet.

Den totale ressursbruken i arbeidet med kompetanseutviklingsstrategien har vært om lag: 12 ukeverk.

32.3 Skoleporten

Fylkesmannen har i liten grad brukt ressurser på skoleporten.no, kun brukeradministrasjon. Den totale tidsbruken overstiger neppe ett dagsverk. I forbindelse med tilsynsarbeidet har sammenstilte data fra skoleporten blitt benyttet i beskjedent grad, jf. resultatområde 31.1.

Arbeid for øvrig på området er nedprioritert for å frigjøre ressurser til klager, tilsyn, tilskudd og eksamen.

32.4 Nasjonale strategiplaner, program og utviklingsoppgaver

Fylkesmannens gir informasjon og veiledning om nasjonal utdanningspolitikk knyttet til Kunnskapsløftet, Nasjonale strategiplaner og annet utviklingsarbeid. Fylkesmannen har jevnlig møter med utdanningsinstitusjonene som har oppgaver knyttet til de nasjonale strategiplanene, blant annet møter med de fire nettverkslederne for ”Lærende nettverk” og fagansvarlig for ”Nyutdannede lærere” ved alle utdanningsinstitusjonene. De øvrige strategiplanene har Fylkesmannen kun videreformidlet aktuell informasjon om.

Program for digital kompetanse 2004-2008

Fylkesmannen har fulgt opp fire Lærende nettverk i regionen gjennom tilskuddsutbetalinger og

nettverksledermøter regionalt og nasjonalt. Nettverkslederne har sammen skrevet en artikkel som skal publiseres i Acta Didactica. De har også fått akseptert et paper til SITE konferansen, SITE 2009-Society for Information Technology & Teacher Education International Conference i Charleston, USA. Paperet skal presenteres 2-6 mars 2009, under overskriften: TPACK Analysis of Communities of Practice: The Context of the Norwegian Knowledge Promotion Curriculum Reform.

Fylkesmannen sitter i en referansegruppe for Real Digital, Oslo kommune.

Den kulturelle skolesekken

Utdanningsdirektøren har deltatt i styringsgruppens møter i Oslo.

Andre utviklingsoppgaver: Bedre vurderingspraksis, jf. resultatområde 31.5

Fylkesmannen skal bistå skoleeier i arbeidet med å legge til rette for utvikling av en bedre vurderingspraksis. Vi inviterte høsten 2008 kommunale, fylkeskommunale og private skoleeiere til et dag-seminar. Målet var å informere om status for arbeidet med det nasjonale programmet for utvikling av individvurdering i grunn- og videregående skole og endringer i regelverket, samt å presentere sentral forskning og lokale utviklingsprosjekter. Det var 140 deltakere på seminaret.

32.5 Tiltak innen tilpasset opplæring og spesialundervisning - kap. 230.01

Resultatområdet blir sett i sammenheng med resultatområde 31.1, 31.2 og 32.2. Fylkesmannen har opprettet en tverrfaglig gruppe for barn med nedsatt funksjonsevne som bidrar til å sikre at tverretattlig og tverrfaglig samarbeid utvikles.

Fylkesmannen startet i 2008 et samarbeid med Universitetet i Oslo for å styrke kvalitet og rettssikkerhet for elever med rett til spesialundervisning.

Intensjonen med denne samarbeidsavtalen er både at instituttene på universitetet; ISP, PFI og Psykologisk fakultet skal være samordnet og fortrolig med den nye veilederen som utvikles av Utdanningsdirektoratet, og at samarbeidet utvikler en god dialog mellom Universitet og praksis i kommuner og fylkeskommuner.

32.6 Utviklingsarbeid – Urfolk og nasjonale minoriteter

32.7 Opplæring innenfor kriminalomsorgen

Fylkesmannen i Hordaland har det landsdekkende ansvaret for opplæring innenfor kriminalomsorgen.

Resultatområde 38 Tilsyn og forvaltningsoppgaver på barnehageområdet

38.1 Tilskuddsforvaltning

Fylkesmannen utbetalte i 2008 i overkant av 5,1 millioner kroner i ulike statstilskudd til ca. 1.700 barnehager.

Nærmere om driftstilskudd

Før vedtak fattes sjekkes innrapporterte endringer ut mot barnehagens siste årsmelding/endringsmelding, slik at antall barn fordelt på alder og oppholdstid, er i samsvar med de faktiske forhold og innenfor barnehagens godkjenning. Eier skal rapportere alle endringer som kan få betydning for driftstilskuddet. Ved avvik etterspørres dokumentasjon fra kommunen. Kan ikke denne framskaffes, vil det bli gjennomført stikkprøvekontroll for å sjekke ut om eier har overholdt sine meldeplikter i henhold til gjeldene rundskriv. Det ble i 2008 utført 2 stikkprøvekontroller.

Investeringsstilskudd til nye barnehageplasser:

Vi mottok 58 søknader om investeringstilskudd til nye barnehageplasser i 2008, hvorav 29 søknader var fra Oslo og 29 fra Akershus. Utbetalt investeringstilskudd i 2008 utgjorde ca kr 29 mill.

Tilskudd til faste plasser i midlertidige lokaler:

Det ble mottatt 42 søknader om tilskudd til faste plasser i midlertidige lokaler, hvorav 12 søknader var fra Oslo og 30 fra Akershus. Sammenliknet med i fjor har antall søknader samlet sett økt med ca 60 %. 16 søknader ble innvilget med til sammen kr 3,8 mill., 8 søknader ble avslått, 6 søknader ble returnert pga mangelfullt dokumentasjon og 12 søknader er fremdeles under behandling/avventer dokumentasjon.

38.2 Klagesaksbehandling

Fylkesmannen har ikke mottatt en eneste klage etter bhl. § 10, 11, 16 17, 18 eller Forskrift om foreldrebetaling i barnehager, jf. § 5.

Derimot har vi i 2008 mottatt 52 klager etter § 6 i Forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd. Til sammenlikning mottok vi 41 klagesaker i 2007. 40 saker er ferdigbehandlet i 2008, hvorav 28 saker var etterslep fra 2007. Av disse ble 17 saker stadfestet, 19 ble opphevet, 3 ble sendt i retur for behandling av første instans og 1 sak ble trukket tilbake.

Gjennomsnittelig saksbehandlingstid på klagesaker er 5,9 måneder. Årsaken til den lange saksbehandlingstiden er saksomfang, kompleksitet, mangelfull saksforberedelse hos barnehagemyndigheten og komplisert regelverk. I noen av klagesakene har det vært behov for avklaring/ tolkning av regelverk fra Kunnskapsdepartementet.

Klagesaksbehandling barnehageloven med forskrifter

		Type klage	Medhold/delvis medhold	Avslag
FMOA	Klage etter barnehageloven med forskrifter	Forskrift om likeverdig behandling av barnehager i forhold til offentlige tilskudd, § 6	17	0
FMOA				

38.3 Informasjon og veiledning

Fylkesmannen har avholdt to samlinger (Barnehageforum) for barnehageadministrasjonene i fylkene. Temaene har vært knyttet opp mot saksbehandling, generell forvaltningsrett, tilskuddsforvaltning, tilsyn, godkjenning, kvalitet i barnehagen, etiske retningslinjer for bruk av digitale verktøy og regionale og lokale rekrutteringstiltak. I tillegg har vi stor informasjons- og veiledningsaktivitet ovenfor kommuner og barnehageeiere.

Antall henvendelser fra kommuner og barnehageeiere per telefon og e-post har økt. Det er også økning i antall henvendelser fra foresatte med barn i barnehage. Deres henvendelsene gjelder ofte manglende/mindre god informasjon fra barnehagemyndighet i bydel eller kommune.

Generelt er terskelen lav for å kontakte Fylkesmannen. Vi jobber kontinuerlig med å forbedre informasjonen til publikum via vår nettside med veiledningsskriv og annet materiell, som gir bedre service og dessuten reduserer pågangen av henvendelser per telefon.

Den nasjonale konferansen Språk-Kommunikasjon-Identitet som Fylkesmannen var ansvarlig for, ga også et stort informasjons- og veiledningsløft på dette fagområdet.

Fylkesmannen har laget et informasjonsskriv for barnehageadministrasjonen om økonomisk likeverdig behandling og har fått mange positive tilbakemeldinger på det.

Vi veileder også gjennom klagesaksbehandlingen og ser at kommunene på bakgrunn av klagesakene endrer sin beregningspraksis.

38.4 Tilsyn

Fylkesmannen har i 2008 gjennomført systemrevisjon med tre kommuner/bydeler.

Øvrige kommentarer til den samlede tilsynsvirksomheten:

Tilsyn med kommunene/bydelene har i stor grad vært utført som hendelsbaserte tilsyn på grunnlag av funn i rapporteringer og klagesaker, henvendelser fra foreldre, eiere, medier etc. I løpet av året har Fylkesmannen gjennomført 22 hendelsbaserte tilsyn med kommuner/bydeler. Tema for tilsynene har variert, men knytter seg i all hovedsak til kommunens/bydelens saksbehandling og håndtering av regelverket. To av tilsynene resulterte i avvik. Sakene er ofte kompliserte og omfattende, og Fylkesmannen bruker betydelige ressurser på oppfølging og avslutning av tilsynene.

Fylkesmannen har videre, på bakgrunn av funn avdekket gjennom tilsyn og godkjennings/endringsmeldinger, utarbeidet et veiledningskriv til alle bydelene og kommunene vedrørende barnehagemyndighetens godkjenningspraksis. Temaet er også fulgt opp direkte med aktuelle bydeler/kommuner, samt at det har vært tema på en samling som Fylkesmannen arrangerte for alle bydelene/kommunene.

Det er gjennomført et kartleggingstilsyn med alle kommunene i Akershus. Temaet for tilsynet var reduksjon i eller fritak for foreldrebetaling i barnehager. Tilsynet ble gjennomført ved at kommunene ble tilsendt et spørreskjema hvor Fylkesmannen ba om skriftlig tilbakemelding innen en gitt frist. Kartleggingen avdekket tre avvik. Dette har blitt fulgt opp med de aktuelle kommunene og avvikene anses for lukket.

Tilsynsoversikt barnehageområdet

	Tilsynsobjekt	Tema/Myndighetskrav	Avvik/Funn	Frist for lukking av avvik	Pålegg	Merknad	Ressursbruk	Kommentar
FMOA					■			
FMOA	Bydel Alna	Kommunens tilsyn med barnehagene, jf. barnehageloven § 16 første ledd, belyst gjennom kommunens tilsyn med barnehagenes årsplan, jf. barnehageloven § 2 niende ledd og barnehagepersonalets opplysningsplikt til barneverntjenesten, jf. barnehageloven § 22.	Det ble ikke avdekket avvik eller gitt merknader ved revisjonen.		■		14 dagsverk	Systemrevisjon
FMOA	Bydel Grünerløkka	Kommunen som godkjenningsmyndighet, jf. barnehageloven §§ 10 og 11 og kommunens håndtering av regelverket om styrer og pedagogisk bemanning, jf. barnehageloven §§ 17 og 18	Avvik 1: Bydelen oppfyller ikke sin plikt som godkjenningsmyndighet etter barnehageloven på enkelte områder Avvik 2: Bydelen behandler ikke søknader om midlertidig dispensasjon fra utdanningskrav i samsvar med barnehageloven § 18, jf. Forskrift om midlertidig og varig dispensasjon fra utdanningskrav for styrer og pedagogisk leder § 1	10.02.2009	■		16 dagsverk	Systemrevisjon
FMOA	Nittedal kommune	Kommunen som godkjenningsmyndighet, jf. barnehageloven §§ 10 og 11 og kommunens håndtering av regelverket om styrer og pedagogisk bemanning, jf. barnehageloven §§ 17 og 18	Avvik 1: Kommunen godkjenner ikke barnehager i samsvar med bestemmelsene i barnehageloven Avvik 2: Kommunen behandler ikke søknader om midlertidig dispensasjon fra utdanningskrav i samsvar med barnehageloven § 18, jf. Forskrift om midlertidig og varig dispensasjon fra utdanningskrav for styrer og pedagogisk leder § 1	12.02.2009	■	Det foreligger ikke skriftlig og oppdatert delegasjonsvedtak til alle ledd i kommunens ansvarslinje	16 dagsverk	Systemrevisjon
		Kommunens forvaltning av	Ski kommune følger ikke forvaltningslovens					

FMOA	Ski kommune	offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager, jf. barnehageloven §§ 8 sjettede og 14.	bestemmelser om enkeltvedtak ved beregning av kommunalt tilskudd til de ikke-kommunale barnehagene i kommunen.	20.02.2009	■		15	Hendelsesbasert tilsyn
------	-------------	--	--	------------	---	--	----	------------------------

Resultatområde 39 Oppgaver tilknyttet Barnehageløftet og annet utvikling

39.1 Utbygging

Fylkesmannen har gjennom ulike tiltak overvåket barnehagesituasjonen i Oslo og Akershus.

Vi har i samarbeid med Kunnskapsdepartementet hatt et dialogmøte med Oslo kommune vedrørende deres utbyggings situasjon, sykehusbarnehager m.m. Møtet var konstruktivt, og viste at Oslo kommune jobber aktivt for å oppnå målsettingen om full barnehagedekning.

I tillegg har barnehageområdet, herunder utbygging, hatt særskilt fokus på kommunebesøkene. I 2008 besøkte Fylkesmannen Fet, Oppegård, Nannestad og Hurdal kommuner.

Ved årets slutt hadde Fylkesmannen samtaler med Oslo, Asker, Bærum og Vestby kommuner. Disse kommunene har signalisert at de vil nå målet om å oppfylle retten til barnehageplass i løpet av august 2009.

Fylkesmannen vurderer kommunenes innsats og arbeid med barnehageutbygging som særdeles positiv.

39.2 Kvalitetsutvikling

Strategi for kompetanseutvikling i barnehagesektoren- Språklig og kulturelt mangfold.

Fylkesmannen hadde ansvar for den nasjonale konferansen: Språk-Kommunikasjon-Identitet, 17-18. juni 2008.

I forberedelse og gjennomføring av konferansen samarbeidet Fylkesmannen med kommuner/bydeler, NAFO (Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring) og Høgskolen i Oslo (HiO), bl. annet til programarbeidet.

Planlegging og gjennomføring av konferansen var ressurskrevende. Embetet brukte ca. ett årsverk ut over den ordinære ressursinnsatsen på fagfeltet. I tillegg brukte vi et eksternt firma som tok seg av det tekniske opplegget, booking, kontakten med hotellene og konferansesenteret, samt budsjett/regnskap.

Konferansen hadde vel 600 deltakere fra store deler av landet.

Gjennom hele 2008 har det vært jobbet målrettet med språklig og kulturelt mangfold i regi av faginstansene NAFO og HiO. P.g.a. merarbeidet med konferansen, delegerte Fylkesmannen sin del av ansvaret i samarbeidet med NAFO til en kommune, første halvår 2008. Fylkesmannen gjenopptok sin rolle i samarbeidet høsten 2008 ved deltakelse i møter og planlegging. NAFO er engasjert som tilrettelegger og koordinator for nettverkene. De arrangerer 2 heldagssamlinger i året med faglige foredrag og tid til innspill og debatt. NAFO har laget en egen rapport om sitt arbeid i alle fylkene i 2008.

De 5 regionale nettverkene (2 i Akershus og 3 i Oslo) har videreført sitt arbeid i 2008. Av rapporteringen fremkommer det at det har vært arrangert ulike fagkurs, studieturer, samarbeid med bibliotek om flerkulturell litteratur og innkjøp av materiell og faglitteratur.

Strategi for kompetanseutvikling i barnehagesektoren 2007-2010

Fylkesmannen har fordelt midlene til hver enkelt bydel og kommune i henhold til føringene i fullmaktsbrevet. Alle bydeler og kommuner har vist til en kompetanseplan som inkluderer kommunale og ikke-kommunale barnehager. Det er stillt krav til rapportering på alle områdene i strategien. Uklarheter i rapporteringene følges opp.

Alle bydeler og kommuner er tildelt midler og de fleste har rapportert innen fristen. De som mangler er purret.

Rapportering i tall:

Akershus:

Antall ikke-kommunale barnehager: 1324

Antall kommunale barnehager: 1504

Antall deltakere (personer): 11.109

Det mangler rapportering fra 3 små kommuner.

Prioritering av satsingsområdene etter deltakerantall:

1. pedagogisk ledelse/barnehagen som lærende arena
2. barns medvirkning
3. språkmiljø og språkstimulering
4. samarbeid og sammenheng mellom barnehage skole

Oslo:

Antall ikke-kommunale barnehager: 672

Antall kommunale barnehager: 1064

Antall deltakere: 8000

Her mangler rapporterte tall fra 4 bydeler

Prioritering av satsingsområdene etter deltakerantall:

1. barns medvirkning
2. pedagogisk ledelse/barnehagen som lærende arena
3. språkmiljø og språkstimulering
4. samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole

Som et ledd i samarbeidet med HiO har Fylkesmannen bidratt med midler til påbyggingsutdannelse for de med annen relevant pedagogisk utdanning. Det gjelder småbarnsped og barnehageped for 37 personer.

39.3 Nasjonale strategiplaner og særskilte satsingsområder

Resultatområdet Nasjonale strategiplaner og særlige satsingsområder må ses i sammenheng med Resultatområde 39.2.

Hovedoppdragene knyttet til strategi for rekruttering av førskolelærere og strategi for kompetanseutvikling i barnehagesektoren, inkludert språklig og kulturelt mangfold, vurderes å være fulgt opp i tråd med føringer. (Se under.) Hva angår oppfølging av handlingsplan mot mobbing, er det ikke initiert separate tiltak overfor kommunene på barnehageområdet. Det er heller ikke initiert separate tiltak rettet mot barn med nedsatt funksjonsevne ut over tildeling av statstilskudd i tråd med føringer. Ander områder er prioritert i 2008.

Strategi for rekruttering av førskolelærere 2007-2011

En prosjektgruppe bestående av representanter fra Høgskolen i Oslo, Bydel Alna, Bydel gamle Oslo, Bærum kommune, Ullensaker kommune og fylkesmannen ble opprettet i 2007 og videreført i 2008.

Prosjektgruppen har konsentrert seg om å sikre nye studieplasser, vesentlig ABf (tiltak 1).

Det ble kjøpt 40 studieplasser (15 studiepoeng) i veiledning (tiltak 2). Hver bydel og kommune i prosjektet fikk 10 plasser hver.

Lokalt ble noe av rekrutteringsmidlene brukt til kartlegging av behov for kompetanseheving, spesielt ang. assistenter til ABf-studiet. Noen satset på en prosentvis stilling som koordinator for forberdelsene til ABf-studiet, mens andre brukte midler på kurs og workshop.

I nært samarbeid med høgskolen i Oslo ble satsingen på rekrutteringstiltak knyttet til praksisperiodene videreført. Tiltaket hadde god effekt.

Høgskolenes karrieredager for avgangstudentene ble utvidet til to dager (20-21.02.08). Alle kommuner og bydeler var invitert og mange deltok med stand. En bydel hadde i tillegg et eget arrangement for studentene.

Rekrutteringsmidler - regionale tiltak, tiltak 6

Etter oppstart i september 2008 ble det etablert en arbeidsgruppe ledet av rådgiver hos Fylkesmannen. Gruppen består av representanter for bydelene og Byrådsavdelingen i Oslo, regionene (Follo, Romerike og Vestregionen), HiO, Utdanningsforbundet, private barnehageeiere (Idrettsbarnehagene) og MIB. Representantene har ansvar for å spre informasjon og innhente forslag og ideer som viderefremmes til arbeidsgruppen.

Tiltak: Videreføre/følge opp gode tiltak, som utdanningstiltakene, tilbud om kompetanseheving for å beholde førskolelærere, satsing på veiledning, praksisfeltet og rekruttering av menn.

Nye tiltak: Planlegging av inspirasjonskonferanse (felles innsats for rekruttering av førskolelærere), og p Planlegging av satsingsområder for 2009. Samarbeid med NAV i rekruttering av unge menn, yrkesorientering i skolen fra 10. klasse og oppover og. samarbeid med HiO om faglig oppfølging er viktige i denne sammenheng. Praktiske og konkrete rekrutteringstiltak vil bli utarbeidet.

Alle tiltak gjelder både ikke-kommunale og kommunale barnehager.

Mål: Få førskolelærerstudenter til å jobbe i barnehagen etter endt studium, få de som allerede er i barnehagen til å bli, få førskolelærere i andre yrker tilbake og få unge mennesker til å velge førskolelærerstudiet.

Deltakere: Alle bydeler og kommuner i Oslo og Akershus.

Ansvar for erfaringsspredning til fylker som ikke er pressområder

Midlene for 2008 vil bli brukt til inspirasjonskonferanse og en 20 % koordinatorstilling på HiO som skal jobbe med utenlandske studenter som søker førskolelærerstudier.

Strategi for kompetanseutvikling i barnehagesektoren- språklig og kulturelt mangfold

Se omtale under resultatområde 39.2.

Ressursrapportering

Utdanningsavdelingen

Ukeverk i forbindelse med permisjoner, ledighet i stillinger og reduserte stillingsprosjenter er ikke med i de registrerte ukeverkene på Utdanningsavdelingens område. Dette utgjør til sammen ca 2 årsverk. I tillegg bruker avdelingen ca. 1 årsverk på resultatområde 78.4 "Opplæring i norsk med samfunnskunnskap for voksne innvandrere".

Ressursbruken for tilskuddsordningen "Kompletterende undervisning" er tatt med under landsdekkende oppgaver. Det gjelder også "Forvaltning av private skoler i utlandet" (res.omr. 31.9) og "Pedagogisk-psykologisk tjeneste for elever ved norske private skoler i utlandet" (res.omr. 31.10).

Sosial- og familieavdelingen

Ukeverk i forbindelse med permisjoner og ledighet i stillinger er ikke regnet med i de registrerte ukeverkene på Sosial- og familieavdelingen. På KD-området utgjør dette en hel stilling i 08, dvs. på resultatområde 38 og 39

R. 39 - Oppgaver tilknyttet Barnehageløftet og annen utvikling:

Embetsoppdraget etterspør Fylkesmannens samlede ressursbruk på nivå 2. I og med at disse nivå-2-områdene glir over i hverandre, velger vi å gi et samlet anslag for hele resultatområdet som utgjør ca 2 årsverk. I tillegg kommer ekstraressurser både eksternt og internt i forbindelse med forberedelse, gjennomføring og etterarbeid av nasjonal barnehagekonferanse.

Samlet ressursbruk er nær 3 årsverk i 2008.

Resultatområde	FMOA		Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.		
Resultatområde 31	486	226	486	226
31.1 Tilsyn	163	55	0	0
31.2 Klagesaksbeha	116	112	0	0
31.5 Eksamen og na	97	24	0	0
31.7 Tilskuddsforv	32	2	0	0
Resultatområde 32	14	2	14	2
32.2 Kompetanseutv	10	2	0	0
32.3 Skoleporten	0	0	0	0
Resultatområde 38	63	78	63	78
38.1 Tilskuddsforv	45	33	0	0
38.4 Tilsyn		23	0	0
Resultatområde 39	63	30	63	30
Landsdekkende oppgaver – Kunnskapsdepartementet	75	17	75	17
Sum:	701	353	701	353

Barne- og likestillingsdepartementet

Resultatområde 42 Familierett

42.1 Ekteskapsloven og lov om registrert partnerskap

42.2 Anerkjennelsesloven

42.3 Barneloven

42.5 Veiledning og informasjon

Resultatområde 43 EØS-avtalens finansielle ordninger

Resultatområde 44 Familievern

Embetsoppdraget fastslår at det minimum skal avlegges ett tilsyn ved hvert familiekontor hvert tredje år, noe som for vår region ville bety ca. 4 tilsyn pr. år. På grunn av ressursknapphet har vi i flere år rapportert til fagdepartementet at dette målet ikke kan nås. Ett tilsyn ble gjennomført i 2008.

Fylkesmannen gjennomførte ett systemlignende tilsyn med Familiekontoret Oslo Sør, som er tilknyttet Kirkens familievern og som har ansvaret for bydelene Nordstrand og Søndre Nordstrand. Det ble ført tilsyn med lovpålagte oppgaver, jf fvkl. § 1, - ressursituasjonen, taushetsplikt, opplysningsplikt, mekling og journalføring.

Fylkesmannen fant at familievernkontoret utførte lovpålagte oppgaver, men hadde følgende anbefalinger

til familievernkontoret:

1. Kontoret ble bedt om å gjennomgå regelverket for taushetsplikt
2. Kontoret ble bedt om å gjennomgå reglene om opplysningsplikt til barneverntjenesten og sosialtjenesten
3. Kontoret ble anbefalt å ha fokus på journalforskriften og hvordan journaler føres
4. Kontoret ble anbefalt å utarbeide interne rutiner for å sikre overholdelse av regelverk/ensartet praksis blant de ansatte

Resultatområde 45 Barnevern

45.1 Tilsyn med barneverninstitusjoner og oppfølging av og tilsyn med den kommunale barneverntjenesten

45.2 Fritak for taushetsplikt

45.3 Kompetansetiltak/Informasjonsvirksomhet

45.4 Biologisk opphav

45.5 Eidsvoll omsorgssenter for barn - tilsyn og klagebehandling

45.6 Handlingsplan mot kjønnslemlesting

Resultatområde 46 Universell utforming

Arbeidet tar utgangspunkt i en handlingsplan som ble lansert for 2005–2009. De nasjonale målene for arbeidet gjelder samferdsel, helse, arbeid, utdanning, IKT og kultur. Fylkesmannen, fylkeskommunen og ”Det fylkeskommunale rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne” har, i henhold til oppdraget fra Miljøverndepartementet, etablert samarbeid for å være pådrivere i dette arbeidet. Pilotkommunen i Akershus er Ullensaker, som har en offensiv tilnærming til tema og bidrar til aktiv informasjonsutveksling.

Resultatområde 48 Likestilling

Embetet vurderer likestillingsperspektivet ved ansettelser, utvelgelse av f.eks prosjektledere og utnevnelser av

representanter i ulike råd og utvalg. Intensjonene i likestillingsloven følges. Det er i dag flere kvinner enn menn i lederstillinger hos fylkesmannen og overvekt av kvinnelige ansatte.

Utfordringen fremover vil være å rekruttere flere menn for å kunne bedre kjønnsbalansen. Lønnsmessig ligger kvinner og menn relativt likt i embetet.

Ressursrapportering

Ukeverk i forbindelse med permisjoner, ledighet i stillinger og reduserte stillingsprosjenter er tatt med i de registrerte ukeverkene på SOFA.

På BLD-området utgjør det antallet ukeverk som ikke er erstattet ved hjelp av vikarer og annen hjelp i størrelsesorden 12 ukeverk

Resultatområde	FMOA	Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	
Resultatområde 42	257	257	0
Resultatområde 44	6	6	0
Resultatområde 45	413	56	413
45.1 Tilsyn med ba	234	56	0
Resultatområde 46		0	0
Resultatområde 48		0	0
Sum:	676	56	676

Justis- og politidepartementet

Resultatområde 51 Siviladministrasjon

51.1 Stiftelser

51.2 Vergemålsloven

I tillegg til 1 tilsyn er det holdt møte med EOS og Eidsvoll overformynderi. Det er holdt kurs for alle overformynderne i vårt distrikt. Det er holdt 1 kurs for hjelpeverger i en kommune. Vi har deltatt på regional samling for overformynderiene på Øvre Romerike.

Oppgaver etter vergemålsloven

Embeter	Antall saker	Antall tilsyn
FMOA	66	1
Sum	66	1

51.3 Forliksrådene

51.4 Tilsynsråd for fengslene

51.5 Tomtefestelov

51.7 Kommunale politivedtekter

51.8 Hundeloven

Resultatområde 52 Borgerrettigheter

52.1 Fri rettshjelp

52.3 Navneloven

Resultatområde 53 Forebyggende samfunnssikkerhet

53.1 Oversikt over regionale samfunnssikkerhetsutfordringer

Politidistriktene, sivilforsvarsdistriktet og kommunene har fått oversendt oversikt over alle dammer i Oslo og Akershus, herunder dammer som det er utbedet dambruddsbølgeberegninger for. Mottakerne er oppfordret til å benytte informasjonen i sitt arbeid med å utvikle egne beredskapsplaner.

GIS brukes aktivt for å avdekke risikopotensiale i forbindelse med forebyggende samfunnssikkerhet i arealplanlegging, og som beslutningsstøtteverktøy ved øvelser og reelle hendelser. Flomsonekart og oversikt over registrerte kvikkleireforkomster inngår som en del av dette arbeidet.

Registrerte risikovirksomheter i fylkene er kartfestet som et ledd i utvikling av GIS.

Særlig viktige risikoområder avdekket i fylkesROS, som kraft- og drikkevannsforsyning, er diskutert i fylkesberedskapsrådet. I tillegg til ordinært møte i fylkesberedskapsrådet ble det våren 2008 avholdt et eget møte om faren for flom i våre store vassdrag. Flomsituasjonen ble fulgt opp med øvelse for embetet høsten 2008.

Embetet har detatt i Post- og teletilsynets prosjekt vedrørende registrering av kritisk infrastruktur.

I tillegg til ordinær møtevirksomhet har det vært avholdt situasjonbestemte særmøter med regionale samarbeidsaktører.

53.2 Risiko- og sårbarhetsanalyser

Risiko- og sårbarhetsanalyser for uønskede hendelser som kan medføre regional samordning fra Fylkesmannen er revidert i desember 2008. Prioriteringen av tiltak er oppdatert og endret, og i analysen er det beskrevet hvilke tiltak som er gjennomført siste år.

Fylkesmannen fortsetter arbeidet med å få oppdaterte kommunale ROS-analyser elektronisk lagret for å få et bedre totalbilde av risikosituasjonen i fylkene.

Nasjonale risikoanalyser og vurderinger er formidlet i samband med møtevirksomhet.

53.3 Arealplanlegging

Fylkesmannens beredskapsstab er høringsinstans for kommuneplaner, konsekvensutredninger, reguleringsplaner, bebyggelsesplaner, rullering av fylkesplaner, uttalelser til dispensasjoner og mindre vesentlig endringer, på lik linje med landbruks- og miljøvernavdelingene.

Kommunene er begynt å utarbeide kommunedelplaner for klima og energi. Det er behandlet to slike planforslag i 2008.

Beredskapsstaben og landbruks- og miljøvernavdelingene gjennomfører ukentlige møter om detaljplaner. Embetet har jevnlig kontakt med kommunene og private konsulentfirma i forbindelse med utarbeiding av risiko- og sårbarhetsanalyser i tilknytning til arealplanene.

Beredskapsstaben deltar aktivt i prosessen med rullering av alle kommuneplaner og kommunedelplaner i vårt område. Det brukes betydelig tid på dette området. Kommuneplanen for Oslo behandles som fylkesplan og er derfor ikke juridisk bindende. Dette medfører at avklaringer som normalt ville finne sted på kommuneplannivå må avklares på kommunedelplan- eller reguleringsplannivå. Kompleksiteten og antall saker fra Oslo utgjør en stor del av arbeidet med plansaker. Embetet deltar på fylkeskommunens årlige samling for planleggere, og på planforum som arrangeres når kommuneplaner blir lagt ut til offentlig ettersyn.

GIS benyttes aktivt for å avdekke risikopotensiale i forbindelse med forebyggende samfunnssikkerhet i arealplanlegging.

Plantype	2004	2005	2006	2007	2008
Kommuneplan langsiktig del	7	14	17	11	2
Kommuneplan arealdel	7	14	17	13	2
Kommunedelplan	1	3	2	2	7
Reguleringsplan	146	247	175	303	344
Innsigelser kommune	0	0	1	0	4
Innsigelser reguleringsplan	2	2	0	0	2

53.4 Veiledning og systematisk gjennomgang og vurdering av kommunene

Fylkesmannen har gjennom møter og systematisk gjennomgang med kommunene påvirket og veiledet kommunene i bruk av ROS-analyser.

Arbeidet med tilpasning til klimaendringer er fulgt opp i 2008, men vi savner en klar nasjonal forankring av arbeidet. Vi vil fortsette å arbeide med temaet gjennom møter med enkeltkommuner og i andre fora.

Fylkesmannen har i 2008 besøkt 5 kommuner for en systematisk gjennomgang og vurdering av deler av beredskapsarbeidet i kommunene. De siste årene har Fylkesmannen besøkt kommuner:

ÅR	KOMMUNE
2005	Gjerdrum Rælingen Skedsmo Fet Oppegård
2006	Hurdal Eidsvoll Nannestad Ullensaker Asker Bærum Oslo
2007	Aurskog-Høland Frogn Ås Nesodden
2008	Lørenskog Nittedal Ski Sørumsund Vestby

Resultatområde 54 Beredskapsforberedelser

54.1 Beredskapsplaner innen samfunnssikkerhet

Fylkesmannen har etter anmodning gitt bidrag til regional og kommunal beredskapsplanlegging og utarbeidelse av ROS-analyser. 12 kommuner melder at kriseplanen er oppdatert de to siste årene, hvorav 7 i 2008. Oppdateringen skjer ofte når fylkesmannen varsler øvelse eller tilsyn. Samtidig oppdateres fagetatenes beredskapsplaner.

15 kommuner har iverksatt forebyggende tiltak for å begrense konsekvensene av uønskede hendelser beskrevet i ROS-analysene. 17 kommuner bruker egen kompetanse i arbeidet med ROS, mens 9 kommuner i tillegg bruker private konsulenter; spesielt ved utarbeidning av ROS-analyser i henhold til plan- og bygningsloven.

Fylkesmannen har deltatt i møter med kommuner som ønsker å samordne planer og beredskapsråd på tvers av kommunegrensene.

Arbeidet med SBS har i det vesentligste dreiet seg om å tilpasse regionalt planverk til ny SBS-utgave.

Nytt elektronisk atomberedskapsplanverk er formidlet til ABU og kommuner i møter.

54.2 Kommuneøvelser

Fylkesmannen startet ny øvingscyklus i 2008 og valgte langvarig strømbrudd som scenario. Det ble gjennomført en vellykket prøveøvelse i Lørenskog kommune. Øvelsen avvikles med tre dagers opptrappingsfase som avsluttes med en heldagsøvelse i kommunen. Øvelsen er rettet mot kommunens kriseledelse og kommunale etater/enheter som blir rammet ved et langvarig strømbrudd.

Forut for øvelsen innhentes oppdaterte beredskapsplaner og kortfattede konsekvensanalyser fra kommunens etater/enheter. Disse analysene skal beskrive konsekvenser og forslag til konsekvensreducerende tiltak. I Fylkesmannens kontrollstab under øvelsene inngår representanter fra Fylkesmannens helseavdeling, politiet, sivilforsvaret, heimevernet, kraftforsyningens fylkesrepresentant og en innleid informasjonsrådgiver.

Øvingsrapporter sendes DSB fortløpende, og legges ut på Fylkesmannens nettsider.

Kommunene er øvet etter følgende plan:

ÅR	KOMMUNE
2004	Hurdal, Eidsvoll, Nannestad, Gjerdrum, Nes, Ullensaker
2005	Sørum, Nittedal, Aurskog-Høland, Enebakk, Lørenskog, Ski
2006	Frogn, Ås, Rælingen, Nesodden, Vestby
2007	Skedsmo, Fet, Oppegård, Asker, Bærum
2008	Lørenskog, Eidsvoll, Hurdal, Nannestad, Nes

54.3 Regional samordning – øvelse

Fylkesmannens krisehåndteringsorganisasjon gjennomførte årets øvelse, Øvelse Flom 2008, basert på "forsterkede" prognoser fra vårens nesten-flom. I tillegg til egen organisasjon var de mest flomutsatte kommuner på Romerike, Romerike politidistrikt, Meteorologisk institutt, NVE Region Øst, Oslo og Akershus sivilforsvarsdistrikt og HV 02 involvert i øvelsen. Øvelsen ble avsluttet med at Fylkesmannen overtok samordningsrollen i flomsituasjonen.

Øvelse Flom 2008 vil bli fulgt opp med en øvelse for utvalgte medlemmer av Fylkesberedskapsrådet våren 2009,

hvor samordningsproblematikk vil være øvingsmoment.

54.4 Havneberedskap – øvelse

54.5 Samarbeid med Forsvaret – øvelse

Fylkesmannen og fylkesberedskapssjefen deltar i det regionale sivil/militære kontaktmøtet, som arrangeres årlig for ledere i fylkesmannsembeter, Fellesoperativt hovedkvarter, regionale forsvarsetater, HV-distrikter, politidistrikter og sivilforsvarsdistrikter.

Det er gjennomført møte med HV- og SF-distriktssjefene.

HV-02 er representert i kontrollstaben under de kommunale kriseøvelser i fylkesmannens regi.

Fylkesberedskapssjefen er nestleder i Distriktsrådet i HV 02, og har i denne funksjonen et godt samarbeid med ledelsen i HV-distriktet.

54.6 Regional samordning

Det er avholdt et møte i Atomberedskapsutvalget. Hovedfokus var gjennomgang og implementering av ny elektronisk plan for ABU. Planen ble gjort gjeldende 1.10.2008.

Det har vært avholdt to møter for Fylkesberedskapsrådet, et i forbindelse med flomsituasjonen våren 08, og et møte med ordinær saksliste. Kvinners frivillige beredskap (KFB) er medlem av konsultativ gruppe i Fylkesberedskapsrådet.

I Fritaksordningen er det for mobiliseringsterminen 2009 totalt 576 registrerte. Vi har i løpet av året registrert 283 endringer.

Pr. 1. april 2008 overtok fylkesmannen klareringsmyndigheten for fylkene Finnmark, Troms, Nordland, Oppland, Hedmark, Østfold, Buskerud og Vestfold.

Arkiv over gyldige klareringssaker fra fylkene ble mottatt og systematisert i perioden 1. januar -31. mars.

I løpet av året er det ført 307 poster i journal for personkontroll og foretatt 215 klareringsavgjørelser. 10 sikkerhetssamtaler er gjennomført. Det er i tillegg makulert om lag 650 foreldede klareringssaker.

Skogbrannovervåkingen ivaretas gjennom avtale mellom Fylkesmannens landbruksavdeling og Nedre Romerike flyklubb.

Det er formidlet varsler fra sentrale varselsutstedere vedrørende flom og værforhold til kommunene. Meldinger fra Statens Strålevern om uregelmessigheter vedrørende kjernekraftverk o l er formidlet til Atomberedskapsutvalget.

54.7 Utvikling av nasjonalt ressursregister for redning og beredskap (NARRE)

54.8 Felles digitalt nødnett

Resultatområde 55 Regional og kommunal krisehåndtering

55.1 Organisering for krisehåndtering

Plan for Fylkesmannens kriseledelse beskriver organiseringen av kriseorganisasjonen og sikrer rask etablering av krisehåndteringapparatet. Planen oppdateres årlig, og ble senest ajourført til den årlige øvelsen 27. og 28. oktober.

Kommunenes krisehåndteringsevne kontrolleres ved øvings- og tilsynsvirksomhet.

Vi har hatt gradert samband åpent 79 dager i 2008, mot 87 i 2007. Utstyret er utdatert og det brukes lang tid på å få systemet opp. Meldinger utarbeidet på nye maskiner kan ikke leses fullt ut. Ekspedisjonsdelen av meldingen kommer greit fram, men vi får ikke fram selve meldingsteksten. Meldinger mellom adressater med samme gamle system går greit. Systemet betjenes for tiden av en medarbeider. I påvente av utrulling og implementering av nytt sambandsutstyr er det ikke avsatt ressurser til opplæring av ytterligere personell.

Kryptert forbindelse for behandling av personkontrollsaker er skiftet fra ISDN-linje til nettforbindelse. Dette har medført raskere og mer stabil forbindelse.

Kryptoregnskapet er ført i henhold til reglementet.

55.2 Krisehåndtering

Det har i perioden ikke vært iverksatt samordning. Følgende hendelser har forårsaket midlertidig økning av fylkesmannens beredskap:

- Vårflom 08
- Havari av lastefartøyet "Crete Cement".
- Mistanke om utbrudd av fugleinfluensa høsten 08

Rapportering i samsvar med instruks har vært iverksatt ved disse hendelsene.

55.3 Evaluering

Ressursrapportering

Resultatområde	FMOA	Sum
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.
Resultatområde 51	90	90 0
51.2 Vergemålslove	45	0 0
Resultatområde 52	125	125 0
52.1 Fri rettshjel	123	0 0
Resultatområde 53	100	100 0
Resultatområde 54	132	132 0
Resultatområde 55	52	52 0
Sum:	499 0	499 0

Kommunal- og regionaldepartementet

Resultatområde 61 Samordning, omstilling og fornying i kommunene

61.1 Kommunerettet samordning

Jf. pkt. 2.1.

61.2 Omstilling og fornying i kommunene

Arbeidet har vært knyttet opp mot følgende hovedaktiviteter:

- Kontakt mot kommuner – i forhold til den økonomiske situasjonen og behovet for fornying.
- Skjønnsmiddelstøtte til ulike utviklingsprosjekter – gitt både enkeltkommuner og grupper av kommuner.
- Internt fornyingsarbeide i form av videreutvikling av kommuneprofil (jf. pkt 61-1) og et fokus på omstillingsbehov/tilpasningsbehov i kommunene i planmøte og i andre fora.

Vi har i fornyingsarbeidet lagt vekt på å benytte de fora, organer og nettverk som kommunene allerede har opprettet som kanaler for vår eksterne aktivitet. Vi har valgt å ta utgangspunkt i de ønsker/behov kommunene har meldt inn og har søkt å oppfylle disse. Internt har samordningsstaben brukt ressurser i forhold til å bevisstgjøre embetets fagavdelinger på et fortsatt kommunalt omstillingsbehov.

Flere av kommunene har fått utarbeidet omfattende analyser av egen tjenesteproduksjon – og samtidig knyttet kontakter med ekstern kompetanse. Disse analysene er, som tidligere, brukt i dialogen med kommunene gjennom året.

61.3 Samordning av statlig tilsyn

Embetet har utarbeidet en elektronisk tilsynskalender for å kunne samordne tilsyn i tid.

Resultatområde 62 Kommuneøkonomi

62.1 Kontroll og godkjenning etter økonomibestemmelsene i kommuneloven

Det ble i 2008 gjennomført en lovlighetskontroll av kommunalt budsjettvedtak etter kommunelovens § 59 nr. 1. Det var ingen saker om kommunale låneopptak, men 8 saker fra interkommunale selskap.

Det ble godkjent 10 kommunale garantivedtak i løpet av 2008.

62.2 Økonomiforvaltning – veiledning

Jf punkt 2.1.

Resultatområde 63 Kommunalrett og valglov

63.1 Kommunalrett

Lovlighetskontroll

Embeter	Saker om lovlighetskontroll etter klage som det er truffet vedtak i	Lovlighetskontroll initiert av fylkesmannen	Vedr. habilitet	Vedr. lukking av møter
---------	---	---	-----------------	------------------------

	Antall saker	Antall opprettholdt	Antall ulovelig	Antall saker	Antall opprettholdt	Antall ulovelig		
FMOA	7	4	3	1		1	1	
Sum	7	4	3	1	0	1		

63.2 Valg

Resultatområde 64 Forvaltningsloven og offentlighetsloven i forhold til kommunesektoren

Antall klager på avslag om begjæringer om innsyn, jf. offentlighetsloven § 9 tredje ledd og forvaltningsloven § 21 annet ledd

Embeter	Antall
FMOA	57
Sum	57

Resultatområde 65 Kommuneinndeling og interkommunalt samarbeid

65.1 Kommuneinndeling

Det var ingen saker til behandling i 2008.

65.2 Interkommunalt samarbeid

Se kommentarer under pkt 2.1. Skjønnsmidler mht søknader om interkommunalt samarbeid.

Resultatområde 66 Bolig- og bygningsrett

66.1 Byggesaker

66.2 Saker om ekspropriasjon

Saker etter kap. VIII i pbl (ekspropriasjon) og oreigningsloven §§ 2 og 25.

Det kom inn 4 nye saker. 7 saker ble avsluttet. Av disse gjaldt 3 saker klager over ekspropriasjonsvedtak truffet av kommunen i medhold av pbl, 3 saker gjaldt søknad om forhåndstiltredelse og 1 sak gjaldt søknad om ekspropriasjon etter oreign.l. §2.

2 av sakene om forhåndstiltredelse ble avsluttet uten realitetsbehandling idet søknadene ble trukket.

I sakene som ble realitetsbehandlet var det en gjennomsnittlig behandlingstid på ca. 32 uker fra saken ble registrert inn til den var ferdigbehandlet.

66.3 Klage etter eierseksjonsloven

Det kom inn en klagesak etter eierseksjonsloven i 2008. Saken kom inn i desember og er derfor ikke avsluttet innen årsskiftet.

Klage etter eierseksjonsloven - antall

Embeter	Antall klager	Tatt til følge	Ikke tatt til følge	lovbestemmelser er vurdert under klagebehandlingen
FMOA	1	0	0	
Sum	1	0		

66.4 Klage på kommunalt vedtak om forkjøpsrett av leiegård

Klagen gjaldt Oslo kommunes klagenemnds vedtak av 22. januar 2008 om avvisning av klage på at kommunen ikke hadde benyttet kommunal forkjøpsrett til leiegården Gimleveien 21.

Avvisningen av klagen knyttet seg til lovens § 6 hvor det heter at vedtak om å nytte kommunens forkjøpsrett må være gjort innen fire måneder etter at kommunen har mottatt melding om overdragelse. Fylkesmannen sluttet seg til kommunens vurdering av at rettslig klageinteresse, i forhold til å klage over vedtaket om ikke å benytte kommunens forkjøpsrett, ikke lenger var til stede etter denne fristen.

Klage på kommunalt vedtak om forkjøpsrett av leiegård - antall

Embeter	Antall klager	Tatt til følge	Ikke tatt til følge	lovbestemmelser er vurdert under klagebehandlingen
FMOA	1	0	1	
Sum	1	0		

Ressursrapportering

Det er benyttet nærmere to årsverk mindre i 2008 enn 2007 til å behandle byggesaksklager. Dette skyldes vakanser i stillinger, og har medført at saksbehandlingstiden er blitt for lang.

Resultatområde	FMOA	Sum		
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.		
Resultatområde 61	24	24	0	
Resultatområde 62	36	36	0	
Resultatområde 63	20	20	0	
Resultatområde 64	18	18	0	
Resultatområde 65	2	2	0	
Resultatområde 66	463	463	0	
66.1 Byggesaker	458	0	0	
Sum:	563	0	563	0

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Resultatområde 73 Sosialtjeneste

73.1 Lov om sosiale tjenester

73.2 Arbeids- og velferdsforvaltningen og sosiale tjenester – formidlingstiltak og kompetanseutvikling

73.3 Kvalifiseringsprogrammet

73.4 Gjeldsrådgivning

73.5 Kartlegging av funksjons- og arbeidsevne

Resultatområde 74 Levekår

74.1 Handlingsplan mot fattigdom

Arbeidet med den nasjonale strategien har vært videreført fra tidligere år og i samarbeid med Husbanken Region Øst. Følgende aktiviteter har vært bla. vært avholdt for hhv Oslo og Akershus:

- Arbeids - og samarbeidsmøter med Husbanken.
- Avholdelse av boligsosialkonferanser for hhv Oslo (oktober)og Akershus (april).
- Deltakelse m/faglig bidrag ved ulike etaters seminarer overfor fagpersoner i 1.linjen.
- Deltakelse på storbysamlingen
- Fagseminarer vedr økonomisk rådgivning og boligsosialt arbeid.
- Deltakelse i referansegruppemøte vedr storbysatsingen
- Deltatt på arbeidsmøter med Shdir/Avdir vedr forarbeidet til tilskuddsutbetaling
- Representert embetet på fagseminarer i regi av direktoratet.

Tilskuddsforvaltning: Fylkesmannen overtok tilskuddforvaltningen fra direktoratet i 2008. Alle tilskuddene ble fordelt i hht fullmakten og i samarbeid med direktoratet. Det er planlagt og avholdt møter med tilskuddskommuner/bydeler i januar 2009.

Alle kommuner har fått invitasjon til arbeidsseminarer i begge fylker.

Resultatmål for videreføring av det strategiske arbeidet har vært ivaretatt gjennom årlige arbeidskonferanser, samling av tilskuddskommunene, og økt utadrettet virksomhet overfor kommunene og bydelene.

AKERSHUS

4 kommuner i Akershus fikk tildelt tilskuddsmidler i 2008: Asker, Nes, Vestby og Frogn.

- Totalt 6 økte årsverk i de fire kommunene var oppgitt i søknadene fordelt på:

Asker = 1 årsverk

Frogn = 1 årsverk

Nes = 2 årsverk

Vestby = 2 årsverk

- I søknadene fremkommer at antall personer som får/ skal få oppfølging er:

Asker = 40 personer

Frogn = 36 personer

Nes = 78 personer

Vestby = 20 personer

Totalt = 174 personer

- Alle kommuner som har fått tilskudd har det boligsosiale arbeidet forankret i kommunenes planer.

OSLO

6 bydeler i Oslo har mottatt tilskudd til boligsosialt arbeid:

- Alna – 2 ulike tilskudd. 1 avkortet tilskudd til bydelen og 1 tilskudd til botreningsprogram i Grorudsbydelene.
- Grorud
- Gamle Oslo
- Frogner
- Bjerke
- Nordstrand
- I tillegg har Rusmiddeletaten i Oslo mottatt 2 ulike tilskudd: 1 til alternativ til rusmiljøene i Oslo og 1 tilskudd til boligsosialt arbeid v/Prinsen.

Totalt 9 tilskudd er gitt Oslo kommune ved bydel eller Rusmiddeletaten.

- Alna = 1 årsverk
- Frogner = 2 årsverk
- Bjerke = 1 årsverk
- Nordstrand = 1 årsverk

Flere av bydelene er innvilget et mindre beløp til sitt prosjekt enn det søknaden lød på. Fylkesmannen har derfor pr dags dato ikke oversikt over antall personer som vil få oppfølging.

Resultatområde 78 Innvandring og integrering

78.1 Statsborgersaker

Seremoniene arrangeres i Oslo rådhus. I tillegg til eget personell i rådhuset har embetet en frivillig stab som deltar under seremoniene. Embetets stab tilsvarer 40 dagsverk og det utbetales overtid for denne innsatsen.

Statsborgerseremonier

Embeter	Antall seremonier	Prosent nye statsborgere som har deltatt
FMOA	2	
Sum	2	

78.2 Bosetting av flyktninger

Bosetting var et av hovedtemaene på den årlige kontaktkonferansen med ordførere og rådmenn i Akershuskommunene og den politiske og administrative ledelse i Oslo kommune.

78.3 Introduksjonsordning for nyankomne innvandrere(introduksjonsloven)

Fylkesmannen har behandlet 3 klager i 2008 i fht introduksjonsordningen for nyankomne flyktninger. 2 saker ble stadfestet, 1 sak ble avvist (ikke gjenstand for klage).

78.4 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere og norskopplæring for asylsøkere

Fylkesmannen har utført oppdraget i tråd med embetsoppdraget. I fullmaktsbrevet fra IMDI er det krav om særreport med frist 15. september 2008. Fylkesmannen har rapportert på overgangsordningen, skjønnstilskudd, per capitatilskudd og søknader om resultattilskudd. 1. oktober 2008 er det rapportert særskilt om norskopplæring for asylsøkere. Det er i tillegg sendt årsrapport for 2008 til IMDI med frist 1. februar.

Resultatområde 79 konsultasjonsprosedyrer mellom statlige myndigheter og sametinget

Ressursrapportering

Resultatområde	FMOA		Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.		
Resultatområde 73	299	135	299	135
Resultatområde 74	45		45	0
Resultatområde 78	46	2	46	2
Resultatområde 79			0	0
Sum:	390	137	390	137

Helse- og omsorgsdepartementet

Resultatområde 75 Habilitering og rehabilitering

75.1 Habilitering og rehabilitering

75.2 Barn med nedsatt funksjonsevne og deres familier

75.3 Unge personer med nedsatt funksjonsevne i alders- og sykehjem

Fylkesmannen har i hht. særskilt oppdrag fra Helsedirektoraet, innhentet oppdatert oversikt over antall unge personer med nedsatt funksjonsevne i alders- og sykehejm per 31.12.07. Tallene er innrapportert.

Resultatområde 76 Kvalitet og samhandling

76.1 Samarbeid mellom 1. og 2. linjetjenesten

76.2 Individuell plan

Oppgaven ivaretas daglig i veiledningssammenheng og implementeres i alle sammenhenger hvor Fylkesmannen treffer 1. linjen.

76.3 Nasjonal strategi for kvalitetsforbedring i sosial- og helsetjenesten

Jf resultatområde 86.5 Kvalitet i helse- og omsorgstjenesten.

76.5 Felles digitalt nødnett

Ingen spesielle oppdrag i 2008.

Resultatområde 77 Andre oppdrag

77.1 Helsemessig og sosial beredskap

Helseavdelingen har deltatt i Fylkesmannens beredskapsråd og beredskapsøvelser, og har deltatt i og evaluert pandemiøvelsen for Helse Sør-Øst. Streikeberedskap opprettholdes, og vi har kartlagt samtlige kommuners smittevernberedskapsplaner. En større smittevernkonferanse er avholdt.

77.2 Fritak for forvaltningsmessig taushetsplikt

Saksbehandlingstid oppgitt i dager.

Fritak for forvaltningsmessig taushetsplikt

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittelig saksbehandlingstid
FMOA	9	3
Sum	9	

77.3 Særfradrag

En betydelig økning i antall saker fra 40 saker i 2006, 86 i 2007 og til 160 i 2008. Saksbehandlingstiden ligger ved slutten av året på noe i overkant av 4 uker.

Særfradrag for utgifter til behandling utenfor den offentlige helsetjenesten. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid.

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMOA	160	56
Sum	160	

77.4 Førerkortsaker

Av totalt 2762 saker utgjør søknad om dispensasjon 1388 saker og uttalelse/tilråding om inndraging 1374 saker. Ca 75% av alle Helseavdelingens telefonhenvendelser gjelder dette ormdet. Saksbehandlingstiden har i 2008 variert fra én til seks uker.

Førerkort. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMOA	2762	28
Sum	2762	

77.5 Pasientjournaler

Fylkesmannen har et depot for oppbevaring av pasientjournaler fra leger som av ulike grunner har avsluttet sin praksis. Journalmaterialet oppbevares i 10 år og utgjør idag ca 900 "kartonger".

Pasientjournaler. Antall saker.

Embeter	Antall
FMOA	90
Sum	90

77.6 Rett til trygderefusjon

77.7 Helse- og sosialmelding

77.8 Rettssikkerhet ved ytelse av helsehjelp med hjemmel i Pasientrettighetsloven kap. 4A

Resultatområde 83 Folkehelsearbeid

83.1 Folkehelsearbeid generelt

”Folkehelseplan for Oslo 2005–2008” danner utgangspunktet for fylkesmannens folkehelsearbeid i Oslo. Oslo ble partnerskapsfylke i 2007, og mottar statlige partnerskapsmidler. Folkehelseplanen for Oslo her fått forlenget virketid til 2012. De statlige aktivitetsmidler som kanaliseres via Oslo kommune og via fylkesmannen blir sett i sammenheng.

Akershus har vært partnerskapsfylke fra 2004. Fylkesmannen har samarbeidet med fylkeskommunen om konferanser og møter, samt behandlet søknader om statlige midler til enkeltkommuner og frivillige organisasjoner.

Folkehelsearbeid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittelig saksbehandlingstid
FMOA		
Sum	0	

83.2 Miljørettet helsevern

KOMMUNEHELSESTJENESTELOVEN

År:	Nye saker	Vedtak	Rest. 31.12.
2006	8	7	6
2007	4	9	1
2008	3 ¹⁾	1	0

¹⁾ 2 saker ble trukket tilbake

83.3 Ernæring, fysisk aktivitet og tobakk

Fylkesmannen er involvert i aktiviteter og tiltak innenfor samtlige 3 områder. Aktivitetsmidler innen disse områdene er fulgt opp i samsvar med statlige retningslinjer. De er blitt benyttet til kompetanseoppbygging for personell og tildeling til ulike prosjekter i kommuner og bydeler, samt til ressursgruppene i ernæring og tobakksforebygging. Fylkesmannen har arrangert 3 kurs i endringsfokusert veiledning i forhold til livsstil. Vi har videre opprettet ressursgrupper innen ernæring og tobakksforebygging, og har bidratt med informasjon og faglige kurs innen tobakksforebygging.

83.4 Forebygging av osteoporose og osteoporotiske brudd

83.5 Forebygging av uønsket svangerskap og abort

Det økende aborttallet, særlig i aldersgruppen 20 – 24 år, er en utfordring. Gjennom Handlingsplan for forebygging av uønskede svangerskap m.v. setter kommunene i gang mange gode prosjekter, som for eksempel satsing på unge voksne, sårbare grupper og helsestasjon for gutter. To kommuner har arrangert gutt/fedre-konferanser.

Videre arrangeres det møteplasser for personell i skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom i begge fylker. Temaer som blir tatt opp er blant annet samliv, seksualitet og prevensjon samt tema innen psykisk helse som sorg, vold og spiseforstyrrelser.

83.6 Smittevern

Helseavdelingen har i 2008 arrangert en smittevernkonferanse rettet mot helsepersonell i kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten, sammen med Helsedirektoratet. Tema for konferansen var lokal epidemiologisk situasjon og aktuelle problemstillinger i forhold til nye regelverk og veiledere innen for smittevernområdet.

Vi har også gjennomført en kartlegging av smittevernplaner i Oslo og Akershus. Funn fra denne kartleggingen ble

presentert på konferansen.

Resultatområde 84 Primærhelsetjeneste

84.1 Allmennlegetjenesten inkludert fastlegeordningen

Det har vært løpende kontakt med kommune- og bydelsoverleger vedr kapasitet, anbefaling av nye legehjemler mm.

84.2 Turnustjeneste

84.3 Lov om helsetjenesten i kommunene, klager og godkjenninger

Det kom inn 3 nye klagesaker etter kommunehelsetjenesteloven i 2008. 3 saker ble avsluttet, hvorav 1 ble realitetsbehandlet. De to andre sakene ble avsluttet ved at klagen ble trukket. Behandlingstiden for saken som ble undergitt realitetsbehandling var på 43 uker.

Lov om helsetjenesten i kommunene med tilhørende forskrifter. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMOA	3	43
Sum	3	

84.4 Helsetjenesten til innsatte i fengsel

Ingen spesielle tiltak utover løpende klagesaksbehandling.

84.5 Helsetjenestetilbud til asylsøkere og flyktninger

Det har vært gitt råd og veiledning til kommunene integrert i annet folkehelsearbeid og i tilknytning til konferanser.

84.6 Helse- og sosialtjenester i et flerkulturelt samfunn

Det har vært gitt råd og veiledning til kommunene integrert i annet folkehelsearbeid og i tilknytning til konferanser.

84.7 Helsetjenestetilbud til personer utsatt for seksuelle overgrep eller vold i nære relasjoner

Det ble i 2007 utarbeidet en veileder for helsetjenesten når det gjelder registreringsrutiner, manualer/journalmaler, henvisningsrutiner mv. for overgrepsmottak. Veilederen, IS-1457, har fått tittelen: "Overgrepsmottak – veileder for helsetjenesten". For å gjøre veilederen kjent og for å øke kompetansenivået om overgrepsmottak, har det, i regi av fylkesmannen, vært arrangert en regional konferanse for tidligere region øst området. Konferansen hadde ca. 70 deltakere.

Det er etablert 3 overgrepsmottak i Oslo og Akershus og Fylkesmannen mener alle mottakene holder et godt faglig nivå. Det arbeides kontinuerlig for å forbedre både praktisk tilrettelegging og faglig nivå.

84.8 Helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Regelmessige kontaktmøter med helsesøstre og kommuneleger er avholdt. Se øvrige resultatområder.

84.9 Svangerskapsomsorgen

Kommuner og bydeler er blitt skolert i nasjonale faglige retningslinjer for svangerskapsomsorgen som trådte i kraft i 2005. Etter de tilbakemeldingene vi har fått, er retningslinjene implementert i bydeler og kommuner. Likeledes er temaet samarbeid mellom primær- og spesialisthelsetjenesten tatt opp på konferanser og møter.

I Oslo er det i enkelte bydeler et knapt jordmortilbud, og noen har mer enn 4 ukers ventetid for å komme til svangerskapskontroll på helsestasjon.

Skolering i kvalitetsarbeid er under gjennomføring i begge fylker.

84.10 Kjønnsløstelse

I april ble det arrangert to konferanser om temaet der Regionalt ressursenter om vold og traumatisk stress og selvmordsforebygging samarbeidet med Fylkesmannen. Konferansene hadde totalt ca. 160 deltagere.

I november ble det i regi av Fylkesmannen arrangert en konferanse for helsepersonell og andre aktuelle faggrupper om emnet med over 100 deltagere.

I samsvar med Handlingsplanen mot kjønnsløstelse tiltak 22 har det vært delt ut midler til gruppeaktiviteter, som skal arrangeres i regi av helsestasjons- og skolehelsetjenesten i Oslo og Akershus. Formålet har vært å danne grupper for å spre informasjon og skape holdningsendring. Det kom mange søknader fra ulike grupper i kommuner og bydeler, noe som indikerer at mange fagmiljøer er engasjert i dette arbeidet.

84.11 Tannhelse

Fortsatt har Oslo lav dekning av tannhelsetilbud til pasienter i hjemmesykepleien. Til tross for at ulike tiltak har blitt iverksatt, har situasjonen ikke bedret seg. Både Oslo og Akershus har satt inn store ressurser i det forebyggende tannhelsearbeidet.

Fylkesmannen har årlig kontaktmøte med ledelsen i den offentlige tannhelsetjenesten i våre to fylker.

Resultatområde 85 Spesialhelsetjenesten

85.1 Abortloven

85.2 Sterilisering

85.3 Lov om transplantasjon

Ingen saker behandlet i 2008.

85.4 Tillatelse til å rekvirere sentralstimulerende legemidler

Fylkesmannen behandler legers søknader om rett til å rekvirere sentralstimulerende legemidler, både til pasienter med hyperkinetisk forstyrrelse/ADHD og til pasienter med narkolepsi, i henhold til retningslinjer gitt av Helsedirektoratet (IS-1244). Sakene behandles løpende.

Tillatelser til å rekvirere sentralstimulerende legemidler. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMOA	391	14
Sum	391	

85.5 Kosmetisk plastikkirurgiske inngrep

8 leger har søkt om godkjenning til å utføre kosmetisk kirurgi.

Kosmetisk plastikkirurgiske inngrep. Antall saker og gjennomsnittlig saksbehandlingstid

Embeter	Antall saker	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid
FMOA	8	14
Sum	8	

85.6 Godkjenning av private sykehus, privat medisinsk laboratorie- og røntgenvirksomhet*

85.7 Funksjonsprogram for nye offentlige sykehusbygg

Resultatområde 86 Omsorgstjenester

86.1 Omsorgsplan 2015

Arbeidet med Stortingsmelding 25 har hatt et sterkt fokus hos Fylkesmannen i 2008. Fylkesmannen har besøkt alle kommunene i Akershus og hatt møte med ledere og fagpersonell som arbeider med Omsorgsplan 2015. I møtene ble alle de sentrale satsingsområdene i planen gjennomgått.

Det har vært avholdt møte med KS i forbindelse med Kvalitetsavtalen, og det har vært jevnlig kontakt og samarbeid med Husbanken. I tillegg har Fylkesmannen vært representert på alle nettverksamlinger avholdt av

direktoratet innenfor planområdet, og det har vært avholdt to nettverksmøter i regi av Fylkesmannsembetenes grupper i region Sør-Øst.

86.2 Demensplan 2015

Fylkesmannen har vært i nær kontakt og samarbeid med sentrale instanser i perioden for å bidra til framdrift i arbeidet.

Fylkesmannen har deltatt i flere av demens-dagene som kommunene i regionen avholder, både som bidragsyter i form av foredrag, og som deltaker og observatør.

Det har vært et tett samarbeid med undervisningssykehjemmene, og det har vært avholdt konferanser hvor Fylkesmannen har bidratt økonomisk og med foredrag om tema innenfor demensplanen, primært med to fokus;

- Individuell plan til personer med demenssykdom
- Opplæring i forhold til bruk av tvang og makt overfor gruppen mennesker med demenssykdom.

Det har også vært et svært godt samarbeid med Geria/Oslo kommune i forhold til de samme temaene.

86.3 Kompetanseløftet 2015

Alle kommunene har rapportert resultat og plantall for rekrutterings- og kompetansetiltak. Kommunene har i ulik grad laget opplærings- og kompetanseplaner.

Av 22 Akershus-kommuner søkte 19 om midler fra Kompetanseløftet. Tilskudd til kvalifiseringstiltak for ufaglærte innen pleie- og omsorgssektoren, samt videreutdanning for personell med videregående- og høgskoleutdanning er prioritert. Det er fordelt 8,3 mill. kroner til kommunene i Akershus og 8,1 mill. kroner til Oslo.

Fylkesmannen har deltatt i møter i de enkelte kommunene om Kompetanseløftet og i møter med Fylkeskommunen og KS om helsearbeiderutdanningen.

Rapportering om status og plantall for personell og opplæring i kommunene er sendt innen gitte frister.

86.4 Investeringsstilskudd til sykehjem og omsorgsboliger

I samarbeid med Husbanken er det avholdt seminar for kommunene i Akershus om investeringstilskuddet. Likeledes har det vært møte med avdeling Omsorgsbygg i Oslo kommune.

Fylkesmannen har gitt uttalelse til i alt 12 foreløpige søknader om investeringstilskudd fra 7 kommuner. Av disse ble 9 søknader prioritert for utbetaling i 2008. 2 søknader ble "satt på vent" til 2009. En søknad ble avslått. Søknadene ble vurdert i forhold til kommunens behov og om prosjektene kom inn under formålet for ordningen. Prosjektene følges opp gjennom kommunenes økonomiplaner.

86.5 Kvalitet i helse- og omsorgstjenesten

Det er gitt råd, veiledning og informasjon ved telefon- eller skriftlige henvendelser. Det er avholdt 1 konferanse med overskriften Kvalitet i omsorgstjenesten. Konferansen samlet 150 deltakere.

Det temaet som særlig ble vektlagt var kommunenes arbeid med ROS-analyser og beredskapsarbeid innen pleie- og omsorgssektoren.

Det har vært arrangert en kvalitetssamling med Follokommunene.

Forøvrig har vi hatt kontakt med alle Akershuskommunene og ca. halvparten av bydelene i Oslo i vårt

kvalitetsarbeid i 2008.

86.6 Legetjenester i sykehjem. Undervisningssykehjem

Det er gjennomført en innsamling og bearbeiding av kommunenes normering av legetjenester i sykehjem. Akershus-kommunene hadde en økning i sin gjennomsnittlige legedekning fra 0,28 til 0,38 legetimer per pasient og uke, og Oslo en tilsvarende økning fra 0,26 til 0,40 t/pas/uke.

86.7 Økt forvaltningskompetanse. Saksbehandling i helse- og sosialtjenesten

Det er avholdt en samling for ansatte i kommunene som arbeider med vederlagsberegning. Det er videre innhentet oversikt over kompetansebehov. Med bakgrunn i dette, samt erfaringer fra tilsyn og klagesaker, er det planlagt 2 større dagssamlinger i begynnelsen av 2009. Tema for samlingene er saksbehandling samt omsorgslønn.

Fylkesmannen har i tillegg besøkt og avholdt veiledningstimer med enkelte kommuner og bydeler.

86.9 Rettssikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemming

Råd og veiledning er ivaretatt i det daglig ved stor tilgjengelighet på telefon. Videre er det blitt utført flere veiledningsrunder i mindre fora rettet mot grupper i første linjen som arbeider direkte med brukere. 84 vedtak om bruk av tvang og makt overfor enkeltpersoner er blitt godkjent i 2008. 3 vedtak er avslått. Gjennomsnittlig behandlingstid for godkjenning av vedtak har vært under 3 måneder. Detaljert rapportering er avgitt til Statens helsetilsyn 20.01.09.

86.10 IPLOS – individbasert pleie- og omsorgsstatistikk

Fylkesmannen har fått en tydeligere rolle i forhold til kommunenes arbeid med IPLOS.

Vi foretar purringer i forhold til datakvalitet og innsending, og følger opp kommuner med problemer med IPLOS registrering og innsending av data. Arbeidet med IPLOS er tatt opp på møte direkte med fagansvarlige i alle kommunene i Akershus.

Det er gjort et betydelig arbeid for å få kommunene til å sikre datakvaliteten og å benytte materialet lokalt, både individuelt i forhold til den enkelte bruker og som styringsverktøy.

Representant for Fylkesmannen deltar i det pågående arbeidet med informasjonssikkerhet i forhold til innsamlede IPLOS data i fagsystem og i forbindelse med innsending av data og bruk av IPLOS statistikk.

Resultatområde 87 Psykisk helse

87.1 Tvungen undersøkelse

87.2 Behandling uten eget samtykke

87.3 Privat forpleining i det psykiske helsevernet

87.4 Godkjenning av institusjoner som skal ha ansvar for tvungent psykisk helsevern

87.5 Vedtak om overføring

87.6 Forpleining, kontroll og tilsyn med pasienter i det psykiske helsevern

87.7 Opptrappingsplan for psykisk helse

2008 var siste året for "Opptrappingsplanen". Fylkesmannen har kvalitetssikret rapporter fra kommunene, styrket samarbeidet med koordinatorene i kommunene, arrangert flere konferanser og utbetalt tilsammen 691 millioner kroner i ekstratilskudd pluss ekstra storbysatsningsmidler til Oslo kommune.

87.8 Dispensasjon fra forskrift om faglig ansvarlig for vedtak i det psykiske helsevernet

87.9 Godkjenning av psykiatriske poliklinikker

87.10 Gjennomføring av tvungent psykisk helsevern for personer som ikke har bosted i riket

Resultatområde 88 Rusområdet

88.1 Alkoholoven

88.2 Rusmiddelarbeid

Tilskudd har vært utbetalt til kommuner og bydeler etter søknad. Det er videre avholdt en samling for kommuner og bydeler for å informere om ulike tilskuddsordninger.

Det har vært avholdt nettverksmøter for tilskuddskommuner og bydeler, noe som følges opp videre i 2009.

KOMPETANSEUTVIKLINGSTILTAK:

Akershus

Fylkesmannen har i samarbeid med Østnorsk kompetansesenter, Sykehuset Innlandet HF Sannerud, (ØKS) tilrettelagt og gjennomført opplæringstiltak for ansatte i Akershus kommunenes førstelinje mht. deres arbeid med rusmiddelavhengige. De etablerte arbeidsgruppene i Akershus fylke er videreført. Ambisjon har vært å gi et opplæringstilbud til *alle i kommunene som er involvert i arbeidet med rusmiddelavhengige*. Det er i forbindelse med arbeidet med "Opptappingsplanen for rusfeltet 2008 – 2010" utarbeidet et klarere mandat for de tre arbeidsgruppene i regionen. Det er videre under utarbeidelse en samarbeidsplan for kompetanseutviklingen på rusområdet i Akershus, bygget på oppdragsbrevene til ØKS og Fylkesmannen samt ambisjonene i Opptappingsplanen for rusfeltet 2008 – 2010.

Arbeidsgruppene i Akershus har vært regionalt inndelt på følgende måte.

Øvre og Nedre Romerike har vært en region og arbeidsgruppen har vært representert ved PUT, Krise- og obs. enheten Klosteret, Lillestrømklinikken, Nannestad og Lørenskog kommuner, Jessheimklinikken, Akuttenheten ved A-hus samt ØKS.

Det ble avholdt to dagers seminar for alle kommunene på Romerike i juni. Konferansen hadde 116 deltakere. Tema var "Barneperspektivet"

- Hvordan fange opp barn av psykisk syke og rusavhengige ?
- Når mamma eller pappa er psykisk syk – forestilling og diskusjon
- Hvordan holde elever i skolen?
- Levekår og utsatthet. Barn som lever under vanskelige vilkår

Asker og Bærum regionen har hatt representanter i arbeidsgruppen fra Asker og Bærum kommuner, Sosialmedisinsk klinikk – HF Bærum sykehus, samt ØKS.

Det ble avholdt en to dagers konferanse i juni med 123 deltakere. Tema var: "Saman er ein mindre aleine - Barneperspektiv og samarbeid".

- Når mamma eller pappa er psykisk syk – forestilling og diskusjon
- Virksomme relasjoner i behandling

Follo regionen som består av 6 kommuner har vært representert med Oppegård og Ski kommuner i arbeidsgruppen foruten Follo DPS (Folloklinikken) og ØKS.

Det er gjennomført Kurs i Endringsfokuset rådgivning for til sammen 50 personer. Kursene har vært lagt opp med 25 deltakere i hver gruppe som har fått to dager + to oppfølgingsdager med undervisning og veiledning fra Bergensklinikkene.

ACT-team (aktivt oppsøkende behandlingsteam)

Follo regionen har vært aktivt opptatt av å få til en oppsøkende form for arbeid med de mest krevende pasientene. Dette førte til en studietur til Birmingham i oktober for å se nærmere på Compass programmet som retter seg mot pasienter med rusavhengighet og psykiske lidelser.

Follo regionen har fått prosjektmidler fra Helsedirektoratet til oppstart av ACT team, og er i gang med et forprosjekt. ACT teamet i Moss er deres nærmeste mentor i dette arbeidet.

Tema for neste års samling med Follo kommunene i regi av Fylkesmannen og ØKS vil være ACT arbeid og etablering av dette.

Foruten at alle regionene i Akershus har jobbet hver for seg med tilrettelegging av seminarer og opplæring, har vi

også gjennomført et arbeidsseminar for alle arbeidsgruppene i Akershus. Dette gikk over to dager, og har resultert i en samlet plan for kompetanseutvikling innen rusfeltet i Akershus 2008 – 2010, hvor Opptrappingsplanen på rusfeltet er lagt til grunn for målsettingene. 18 personer deltok i arbeidsseminaret.

Rusrådgiveren hos Fylkesmannen har avholdt 4 møter pr. semester med de forskjellige arbeidsgruppene. Det er dessuten tatt initiativ til et tettere samarbeid mellom Sosial- og familieavdelingen og helseavdelingen. Dette resulterte i felles planlegging av avslutningskonferanse for Opptrappingsplanen for Psykisk helse, og felles møter med psykiatrirådgivere i Akershus.

Det har vært avholdt to samlinger med Fylkesmannen og ØKS samt rusrådgivere i region øst. Dette for å jobbe med en felles forståelse og drøfte strategier for å møte ambisjonen i Opptrappingsplanen for rusfeltet 2008 – 2010.

ØKS er en svært konstruktiv samarbeidspartner i dette arbeidet.

Oslo:

Rusrådgiver med ansvar for Oslo var ikke på plass før i november. Det har vært avholdt planleggingsmøter med Kompetansesenter Rus for Oslo, og det er igangsatt møter med tilskudsbydeler. Arbeidet vil fortsette i 2009

I embetsoppdraget bes det om konkretisering av antall kommuner med koordinerende "tillitspersoner", antall kommuner som har tatt i bruk individuell plan, hvis mulig også antall brukere, samt antall kommuner som har brukermnedvirkning på individ- og systemnivå. Vi har ikke slik informasjon pr. dags dato. Det er mulig at vi vil få mer informasjon når rapporteringen for 08 fra regionale prosjekter kommer inn (frist 31.03.09). Dette er imidlertid usikkert, ettersom tiltakene er ulikt organisert fra kommune til kommune.

Ressursrapportering

Fylkesmannens helseavdeling bruker samlet ca halvparten av sine tilgjengelige ressurser på en rekke embetsoppdrag ene fra AID og HOD - tilsammen 23 årsverk. Antall oppdrag er økende.

Sosial- og familieavdelingen

Ukeverk i forbindelse med permisjoner, ledighet i stillinger og reduserte stillingsprosjenter er regnet med i de registrerte ukeverkene på avdelingen.

Til sammen utgjør reduserte ukeverk ca. 1,7 på resultatområde 73 Sosialtjeneste og ca. 1,5 på resultatområde 86.1 omsorgsplan, 86.3 Kompetanseløftet og 86.5 Investeringstilskudd til sykehjem og omsorgsboliger

Resultatområde	FMOA	Sum		
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.		
Resultatområde 75		0	0	
Resultatområde 76	4	0	4	
Resultatområde 77	231	231	0	
77.4 Førerkortsake	270	0	0	
Resultatområde 83	135	135	0	
Resultatområde 84	73	30	73	30
Resultatområde 85	55	55	0	
Resultatområde 86	225	180	225	180
Resultatområde 87	45	180	45	180
Resultatområde 88	22	53	22	53
Sum:	786	447	786	447

Statens Helsetilsyn

Resultatområde 81 Tilsyn og klagesaksbehandling etter sosialtjenesteloven

Fylkesmannen har hatt en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 2,44 måneder i 2008. Det har vært en nedgang i antall klagesaker på kapittel 5 (økonomisk sosialhjelp) på ca 27%. Ledige ressurser som følge av nedgangen er brukt til tilsyn, noe som har bidratt til full måloppnåelse i fht antall pålagte systemrevisjoner.

Andel kompliserte saker øker, kap 4 området.

81.1 Planlagte tilsyn

81.2 Områdeovervåking

81.3 Klager etter sosialtjenesteloven

81.4 Spesielle oppgaver etter sosialtjenesteloven kap. 4A

81.5 Andre oppdrag

81.6 Hendelsesbasert tilsyn

Innenfor sosialtjenestelovens kap. 4A har vi mottatt 23 bekymringssaker knyttet til enkelte tjenestemottakere, ett tjenestested eller en enkelt kommune/bydel. Enkelte av sakene er "varslingsaker" fra ansatte. Registreringen er ikke fullstendig, da rutinene for dette ikke har vært helt på plass. Det kan derfor være en underrapportering.

Sakene har vært fulgt opp med brev til kommune/bydel der vi etterspør kommunens/bydelens vurdering av saken. Enkelte av bekymringssakene har ført til stedlig tilsyn etter kap. 4A samt at vi har plukket ut en avlastningsbolig/barnebolig der vi har mottatt bekymring fra ansatte i for det landsomfattende tilsynet i 2009. Enkelte saker har også blitt overført til Helseavdelingen her pga. av klage på helsepersonell.

Resultatområde 82 Tilsyn og klagesaksbehandling etter helsetjenestelovgivningen

Det var i 2008 en fordobling av antall systemrevisjoner. Antall tilsyns- og klagesaker (inkl hendelsesbasert tilsyn) var stabilt i forhold til foregående år. Sakene er gjennomgående tyngre og mer omfattende enn før. Samtidig forsøker vi bevisst å returnere enkelte saker for å få helsetjenesten selv til å finne løsninger. En rekke rettighetsklager (opptil 40%!) løser seg underveis i saksbehandlingen og inngår ikke i det samlede antall klagesaker.

82.1 Hendelsesbasert tilsyn

Av de 426 tilsynssakene som ble avgjort rettet 215 seg mot system og 224 mot helsepersonell.

Median saksbehandlingstid var 7,1 måneder (krav 5,0). 46 av sakene ble oversendt Statens helsetilsyn med spørsmål om administrativ reaksjon.

82.2 Planlagte tilsyn

Helseavdelingen har gjennomført 32 planlagte tilsyn, hvorav 6 som del av landsomfattende tilsyn med psykiatrien (4 i våre fylker), 12 tilsyn med utsatte barn som mottar hjelp både fra helse, sosial og barnevern, 4 tilsyn med meldeordning iht sph § 3-3 og resten egeninitierte tilsyn med kommunehelsetjenesten (hjemmesykepleie og sykehjem).

82.3 Områdeovervåking

82.4 Klager etter helsetjenestelovgivningen

82.5 Andre oppdrag

Ressursrapportering

Fylkesmannens helseavdeling bruker samlet ca halvparten av sin tilgjengelige ressurser på oppdrag fra Statens helsetilsyn, tilsammen ca 23 årsverk. Det var i 2008 en betydelig økning i systemrevisjoner og en tilsvarende effektivisering av arbeidet med tilsyns- og rettighetsaker.

Resultatområde	FMOA		Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.		
Resultatområde 81	90	45	90	45
Resultatområde 81.1 og 81.2	90	68	0	0
Resultatområde 82	1035	0	1035	0
Resultatområde 82.2 og 82.3	1035	0	0	0
Sum:	1125	45	1125	45

Samferdselsdepartementet

Resultatområde 91 Avkjørselssaker etter vegloven

Resultatområde 92 Konesjon til anlegg og drift av taubaner

Ressursrapportering

Resultatområde	FMOA		Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.
Resultatområde 91 og 92			0	0
Sum:	0	0	0	0

Utenriksdepartementet

Resultatområde 93 Apostiller

Resultatområde 94 Forberedelse av saker om honorære konsuler

Ressursrapportering

Resultatområde	FMOA		Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.
Resultatområde 93 og 94	32		32	0
Sum:	32	0	32	0

Kultur- og kirke departementet

Resultatområde 95 Tros- og livssynssamfunn

Det ble utbetalt kr 103.317.350,- i statsstøtte til tros- og livssynssamfunn. Det ble totalt utbetalt støtte for 308.410 medlemmer i 138 registrerte / uregistrerte trossamfunn samt 2 livssynssamfunn. Satsen i 2008 pr medlem var kr 335. Det sendes egen rapport med beskrivelse av aktiviteten på området til fagdepartementet.

Resultatområde 96 Gravferdsloven

Det ble behandlet 71 saker etter gravferdsloven, hvorav 2 saker ble avslått. Det ble innvilget 10 søknader der spredningen skulle skje i marka og 26 saker innvilget med spredning i sjøen. 5 søknader ble oversendt andre

embeter til behandling. Videre er det gitt 28 forhåndstillatelser.

Resultatområde 97 Lov om helligdager og helligdagsfred

Det ble behandlet 5 søknader om dispensasjon fra åpningstidene. 3 søknader ble innvilget og 2 søknader ble avslått.

Ressursrapportering

Resultatområde	FMOA	Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	
Resultatområde 95	21	21	0
Resultatområde 96 og 97	4	4	0
Sum:	25	25	0

Fornyings- og administrasjonsdepartementet

Resultatområde 98 Administrative oppdrag

98.1 Rekruttere og beholde medarbeidere

Ved utlysning av stillinger blir det tatt inn oppfordring om at personer med innvandrerbakgrunn eller med nedsatt funksjonsevne oppfordres til å søke. Disse blir også tatt inn til intervju og ansatt dersom de har gode nok kvalifikasjoner. Embetet har nå flere medarbeidere med innvandrerbakgrunn.

Embetet har deltatt i "seniorforsøket" hvor alle medarbeidere født før 1945 fikk tilbud om 80% jobb og 100% lønn. 23 personer deltar i forsøket og er meget fornøyd med ordningen. Generelt har embetet greid å beholde eldre medarbeidere, de fleste frem til ordinær pensjonsalder.

Embetet har mål og planer for reduksjon av sykefraværet og er IA-bedrift. Det er ikke rapportert arbeidsrelatert fravær. Det er satset mye på tilrettelegging av arbeidsplasser i samråd med bedriftshelsetjenesten for å unngå rygg- og musearmplager. Sykefraværet varierer noe gjennom året og følges opp av ledelse og SAMU. Målet for 2008 om reduksjon av sykefraværet ble ikke nådd. Fraværet var på 7 %. Mye av fraværet skyldes langtidsfravær pga alvorlig sykdom.

56 nye medarbeidere ble ansatt i 2008. Både gjennom ordinære lønnsforhandlinger og gjennom bruk av 2.3.4 forhandlinger er det lagt vekt på å beholde dyktige medarbeidere. Det jobbes ellers løpende med å få til et godt og og variert arbeidsmiljø, god ledelse, spennende og utfordrende arbeidsoppgaver som kan tiltrekke seg kompetente fagpersoner.

Embetet var representert på Juristforeningens "Arbeidslivsdagene" for juss-studentene i Oslo. Vi hadde blant annet presentasjon for ca 40 studenter i våre lokaler og egen stand på universitetet.

Alle avdelingene har egne kompetansemidler, og det legges opp til at alle medarbeiderne kan delta på kurs og konferanser innen sitt fagfelt. Noen medarbeidere har etter søknad fått anledning til å delta på lengre, kompetansegivende utdanning. Det gis jevnlig permisjoner opp til ett år for å jobbe i annen statlig virksomhet. Dette fungerer som en hospiteringsordning og 9 medarbeidere kom tilbake etter endt permisjon i 2008.

Det har løpende vært orientert om forvaltningsreformen på allmøter og over intranett.

Tilsatte med innvandrerbakgrunn

Embete	Antall 2008	% 2008	Antall 2009	% 2009
FMOA	10	2,5	10	2,5
Sum	10	0	10	0

98.2 Kompetanseutvikling

Fylkesmannen har i utgangspunktet medarbeidere med høy kompetanse. Det er lagt opp til en kompetansepolicy der alle medarbeiderne får mulighet til å delta på eksternt og intern opplæring. Det kjøres løpende interne opplæringstiltak for ansatte, blant annet i bruk av ny programvare, nytt lovverk mv. Alle nytilsatte får egen fadder det for å få god kompetanseoppbygging i både fag og interne systemer. Medarbeidere kan søke på etter- og videreutdanning ved høyskoler og universiteter og kan både få studiestøtte og permisjon med lønn. Det gjennomføres lederseminar og tillitsvalgte gis permisjon med lønn for opplæring og møtedeltakelse.

Embetet har en overvekt av kvinnelige medarbeidere. I ledergruppen er det fire menn og fem kvinner.

Fordeling menn/kvinner i lederstillinger

Embete	Kunngjorte lederstillinger	% tilsatte kvinner	% tilsatte menn	% kvinnelige ledere	% mannlige ledere
FMOA	1	100	0	5	4

Fordeling av kompetansemidler

Embete	% kompetanse kvinner	% kompetanse menn	% under 50 år	% over 50 år
FMOA	40	60	55	45

98.3 Medvirkning

Fylkesmannen har lagt opp til å sikre medarbeidernes medbestemmelsesrett gjennom samarbeids/arbeidsmiljøutvalget SAMU. SAMU har faste månedlige møter. Fremdriften av forvaltningsreformen er drøftet ved flere møter. Bedriftshelsetjenesten deltar ved behov.

Det gjennomføres 2.3.4 forhandlinger ved etter behov. Alle organisasjonene deltar ved de årlige lønnsforhandlingene.

Fylkesmannen leder det regionale nettverket for "samarbeid og medbestemmelse". Her legges det spesielt opp til kompetanseutvikling og at hovedavtalen blir ivaretatt.

98.5 Føringer på IKT-området

98.6 FRI (Fylkesmennenes regionale informasjonsnett)

98.7 Trippelnett

98.8 Sentral drift av Fri rettshjelp-ordningen

98.9 Drift av ePhorte helpdesk og ePhorte testsenter for fylkesmannsembetene

Resultatområde 99 Partistøtteordningen

Ressursrapportering

Resultatområde	FMOA		Sum	
	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.	1510 Fagdep.
Resultatområde 99	2		2	0
Sum:	2	0	2	0